

VASÁRNAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V., BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földmívelési Szövetség.)
Telefon: 11-55-62.
Postatakarékpénztári csekk száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁR NAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földmívelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Egész évre 3. félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P.

Budapest, 1938

XIX. évfolyam, 29. szám

Julius hó 17

A római látogatás olasz visszhangja

Az olasz lapok vezetőhelyen közlik az Imrédy Béla miniszterelnök és Kánya Kálmán külügyminiszter római utazásáról szóló hivatalos közleményt. Egyben pedig kivétel nélkül meleg és méltató sorokkal üdvözik a Rómába készülő magyar államférfiakat.

— Ez a látogatás — írja az egyik vezető lap — még bensőségesebbé és szívélyesebbé fogja lenni a két ország viszonyát, amelyet a hosszú évek története szentesített és amelyet semmiféle viszontagságnak sem sikerült megzavartatni. Olaszország meggyőződése, hogy Magyarországra a Dunamélenében a mérséklet és béke fontos szerepe vár.

A másik olasz világlap ezeket írja:

— Magyarország, amely a háború után mások politikai és gazdasági követeléseit könnyű zsákmányának látszott, ma mint jelentős együttműködési tényező jelenik meg.

— A magyar államférfiak mostani látogatása végképp szétoszlatja mindazokat a híreszteléseket, amelyek az osztrák-német csatlakozás után Magyarországnak Olaszországgal és Németországgal való viszonyával kapcsolatban felmerültek és világosan kitűnik, hogy Budapest viszonya a Róma—berlini tengelyhez erőteljesebb, mint valaha.

A falu és a tisztviselő

A közalkalmazottak kinevezései és előléptetései, amelyeknek hosszu sorát közlik a lapok hasábjai, a falusi lakosság szemléletében is mást jelentenek már, mint egyes társadalmi osztályok, vagy pláne személyek boldogulását és előbbrejutását a többiek rovására. Annak, hogy valamennyi miniszteriumban és állami üzemben ezrével jutnak az emberek magasabb osztályba és nagyobb darab kenyérhez, a falu népe is örül, mert tudja, hogy mit jelent ez az ő sorsa szempontjából is. Tisztában van azzal, hogy ő is csak nyerhet vele, ha egy másik társadalmi réteg sorsa javul. A tisztviselő- és közalkalmazott-társadalom megerősödésével erősen emelkedik a fogyasztás, aminek következtében a falu népe is több pénzhez jut. Jóérzéssel és megnyugvással köszönti tehát az életlehetőségeiben gyarapodott tisztviselő-társadalmat. S csak azt kéri tőle, hogy a

falusi nép ügyeit szociális szemléletben, megértéssel, a becsületesebb segíteni akarás jószándékával véggezze, mert csak ezen az úton teremthető meg a népek és az értelmiségi osztályoknak annyira kívánatos egybeforrása...

Ha a gazda szólal meg...

Ravasz László dr. református püspök az egyik református lapban megmagyarázza, hogy a reformátusok

miért ünneplik most Szent István napját, noha eddig mindig ellene voltak.

— Semmi sem könnyebb — feleli a püspök — mint ezt megmagyarázni. Az idén megszólalt mindnyájunk gazdája: a magyar nemzet s azt mondta: I. István a legnagyobb magyar király, neki köszönhetjük állami létünket, keresztény műveltségünket. Vegyünk egy napot s az országgyűlés, a kormány, a hivatalok, az egész nemzet emlékezzék meg erről a nagy királyról. Így fogunk mi is azon a na-

pon, melyet az országgyűlés I. István király napjával rendel, elmenni a magunk templomába. Meghallgatjuk Isten igéjét afelől, miért vagyunk és hogyan lehetünk igazán jó magyarok...

A tudós püspök magyarázatát minden jóérzésű magyar ember megszívlelheti. S nemcsak egyházi dolgokban követheti, hanem minden más elválasztó kérdésben is. Mindig egyetértő legyen, ha a gazda megszólal, akkor szilárd lesz az állami létünk...

A kormány döntése a husz pengő körüli buzaárról

Az ország legtávolabbi vasuti állomásán is 19'25 pengőt kap a gazda jóminőségű buzájáért

Julius 11-én Imrédy Béla miniszterelnök elnöklésével gazdasági miniszteri értekezlet volt, amely Kunder Antal kereskedelemügyi államtitkár előadásában a gabonaértékesítés rendjével foglalkozott.

A kormánynak a buzaértékesítés tekintetében az értekezleten létrejött nagyjelentőségű döntéséről a következő hivatalos tájékoztatást adták ki:

„A folyó évi buza-termésből származó fölöslegek külföldi értékesítésével kapcsolatosan sikerült buza-fölöslegünk túlnyomó részének külföldi értékesítését biztosítani.

A külkereskedelmi szerződésekben elért buzaárak, valamint a buzaár tartására előirányzott belső anyagi támogatásnak segítségével a kormány biztosítani kívánja, hogy

a folyó terméséből a buza-termelő gazda a kereskedelmi forgalomba kerülő buzájáért husz pengő körüli mértékszánkenti árakat kapjon.

Ennek a célnak gyakorlati meg-

valósítása érdekében a kormány úgy intézkedett, hogy a Futura és a gabonakereskedelem az egyes vasuti és hajóállomásokon — azok földrajzi fekvésének megfelelően —

az exportra megfelelő mennyiségű búzát 19 pengő 25 filléertől 20 pengő 75 fillérig terjedő áron vásároljon fel.

Ezek az árak legalább 80 kilogramm hektoliter súlyú búzára értendőek.

Amikor a kormány a buza belső árának ezen a szinten tartását je-

lentős anyagi áldozattal biztosítja, ugyanakkor a buza kivétel rendjét olyképpen állapította meg, hogy

az exportra kerülő buza mennyiségek az egész értékesítési év folyamán ezeknél az áraknál magasabb áron nem értékesülhetnek.

Mint hogy továbbá a kormány árkormánybiztos utján a fogyasztók érdekében a malmok lisztárát is ellenőrizni fogja, a malomvásárlások sem fognak lehetőséget nyújtani ennél magasabb belső árak kialakulására.

Sztranyavszky Sándor földmívelésügyi miniszter nyilatkozata

Sztranyavszky Sándor földmívelésügyi miniszter a fentiekkel kapcsolatban az alábbi nyilatkozatot tette:

— Debreceni beszédemben már bejelentettem, hogy a kormányt a buzafeleslegek értékesítésének megszervezésénél az a szándék vezette, hogy a buza-termelő gazdák-

nak 20 pengő körüli árakat biztosítson a folyó gazdasági évben. A kormány által most közzétett 19 pengő 25 filléres, illetve 20 pengő 75 filléres két árhatár ugyanis azt jelenti, hogy az ország legtávolabbi fekvő vasuti állomásain is a buza-termelő gazda a kereskedelmi forgalomba kerülő és az export céljaira megfelelő mennyiségű, legalább 80 kilogramm hektoliter-súlyú búzáért megkapja a 19 pengő 25 filléres mértékszánkenti árat. Az ország nyugati határállomásain és valamennyi rakodó hajóállomásán a Futura és a kereskedelem köteles a felső árhatárt, azaz a 20 pengő 75 filléres árat megfizetni. Így tehát minél közelebb fekszik a termelőhely az ország nyugati határához, vagy a rakodó hajóállomásokhoz, annál inkább közeledik a buza ára — a belföldi fu-

BESZÉLŐ SZÁMOK

100 éveszülottre esik csecsemőhalálozás:

Hollandiában	— — — — —	4.4%
Svédországban	— — — — —	5.0%
Svájcban	— — — — —	5.1%
Nagybritanniában	— — — — —	6.4%
Franciaországban	— — — — —	7.5%
Csonkamagyarországon	— — — — —	14.0%

Vagyis ma is elpusztul nálunk minden hetedik csecsemő! A 20 év előtti 22%-os csecsemőhalálozáshoz képest erős a javulás, de még mindig nem engedhetjük meg magunknak azt a nem-törődőséget, hogy a magyarság vére hullását télenül nézzük!

varköltések csökkenése folytán — a 20 pengő 75 filléres felső árhatarhoz.

— A kormánynak ez az elhatározása, amelyért a gazdatársadalmi nevében is az összkormány megértése iránt őszinte köszönetet tartozom, az ország legtovábbi északi és keleti részét, amelynek a múltban annyi mostoha körülménnyel kellett megküzdnie, közelebb hozza az ország fővárosához és így képpen ezzel az országrésszel szemben is

az igazságos, egyenlő elbánás elvét érvényesítette.

— Ismételten figyelmeztetem tehát gazdatársaimat, hogy buzák értékcsökkenését a fentiek ismeretében gondos körültekintéssel eszközöljék és miután a kormány elhatározta az egész gazdasági éven át a buza árát a fenti szinten tartani, buzakészleteiket részben a gazdasági év elején, részben szükségleteiknek megfelelő arányban minden spekuláció kizárásával hozzák piacra.

A HÉT POLITIKAJA

Hóman Bálint kivált a kormánypól

A kormány tagjai vitéz Imrédy Béla miniszterelnök elnöklésével július 11-én minisztertanácsot tartottak. A folyó ügyek tárgyalása után Hóman Bálint tárcanélküli miniszter ismertette azoknak az előkészítő munkálatoknak az állását, amelyek az egysebb nemzeti közszellem erőteljesebb kialakításának elősegítése céljából szükséges

nemzetnevelő és népfelvilágosító tevékenység intézményes ellátására, a sajtó- és propagandaügyek központi irányítására szolgáló új kormányhatósági szerv felállítására vonatkoznak.

A minisztertanács az előadás alapján letárgyalta azokat a javaslatokat is, amelyeket a kormánynak e tárgyban a törvényhozás előtt tett bejelentés értelmében Antal István igazságügyi államtitkár Hóman Bálint tárcanélküli miniszterrel egyetértésben kidolgozott.

Hóman Bálint tárcanélküli miniszter ezután bejelentette, hogy mivel a létesítendő új kormányhatósági szerv megszervezésének további munkálatai csupán a miniszterelnök közvetlen és személyes irányítása alatt végezhetők el eredményesen,

ennek az ügykörnek ellátása céljából vállalt tárcanélküli miniszteri állását nem kívánja megtartani és arról lemond.

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök bejelentette, hogy Hóman Bálint tárcanélküli miniszter lemondását a legnagyobb sajnálattal bár, de kényte-

len tudomásul venni és ilyen értelemben tesz előterjesztést a kormánynak. Ezután Imrédy Béla miniszterelnök, majd Telesi Pál gróf válaszlás- és közoktatásügyi miniszter meglepő szavakkal emlékezett meg Hóman Bálintnak több mint öt éves miniszteri munkásságáról és alkotásairól. A miniszterelnök hangsúlyozta, hogy Hóman Bálint nagy történelmi és szociológiai tudását, továbbá kormányzati tapasztalatait nem lehet nélkülözni, ezért felkérte Hóman Bálintot arra, hogy a tervezett intézmény megszervezése során előreláthatólag felmerülő tanácsadói és véleményezői szerv vezetését előnkénti minőségben már most vállalja el.

Hóman Bálint ilyenirányú jövőbeli közreműködését készséggel helyezte kiltatásba.

A minisztertanács ezután felkérte a miniszterelnököt, hogy a létesítendő intézmény megszervezését saját hatáskörében indítsa meg, egyben ugy határozott, hogy

Antal István igazságügyi államtitkár a miniszterelnök által irányítandó szervezési munkálatok vezetésére szolgálattételre a miniszterelnökségen nyerjen beosztást.

A Hóman Bálint tárcanélküli miniszter felmentésére vonatkozó rendkívül megleghangu kormányi kézirat a hivatalos lap július 12-iki számában jelent meg. Itt említjük meg, hogy a miniszterelnök Hóman Bálint ny. minisztert a Nemzeti Önállósítási Tanács elnökévé nevezte ki.

Rátz Jenő honvédelmi minisztert választották az abádszalóki kerület képviselőjévé

Lossosny István főispánná történt kinevezésével megürösödött az abádszalóki kerület mandátuma. Nehai Gömbös Gyula örökéért július 10-én, vasárnap volt az időközi választás. A mandátumért két jelölt küzdött: vitéz nagylaki Rátz Jenő honvédelmi miniszter és Meskó Zoltán. Az abádszalóki kerületben negyven év óta ez volt az első választás, mert a kerület a múltban mindig egyhangulag választotta meg képviselőjét.

A kerület valamennyi községében reggel nyolc órakor kezdődött a szavazás, amely mindenütt teljes csendben és rendben folyt le. Végeredményben az abádszalóki választókerület országgyűlési képviselőjévé vitéz nagylaki Rátz Jenő honvédelmi minisztert választották meg 4467 szavazattal, Meskó Zoltán 3357 szavazattal szemben. Vitéz Rátz Jenő tehát 1110 szöbbséggel lett a kerület országgyűlési képviselője.

A földmivélésügyi államtitkár fontos kijelentése

Kölescy István országgyűlési képviselő július 10-én, vasárnap Fehérgyarmaton beszámológyűlést tartott. A gyűlésen megjelent és felszólt Telesi Mihály gróf földmivélésügyi államtitkár is.

— Nem a kartelek megerősítésére, hanem a magyar gazda megerősítésére van szükség, — mondotta az államtitkár nagyhatású beszédében. — Az előző kormányok működése után a mostani kormánynak is sikerült olyan konstrukciókat létrehozni, amelyek segítségével a gazda 20 pengő körüli áron adhatja el buzáját. Ezt a szatmári gazda is élvezni fogja oly módon, hogy a fuvarkülönbséget az állam viseli, mert a távoli vidékek állatértékesítése terén is megfelelő intézkedések lesznek.

Százötven kilométernél nagyobb távolságnál Budapestre szállítással 50 százalékos fuvarkezelményt kíván adni a kormánynak.

Feltétlenül szükséges, hogy az állatállomány e helyeken is megfelelő színvonalú és megfelelő számú legyen. Necsak a magyar fajta neveljük, hanem lehetővé kívánjuk tenni, hogy a gyorsabban fejlődő nyugati szarvasmarha-fajták is elkerüljenek ide. Ennek érdekében a dunántúli felesleges növendéklakatok olcsó áron a tiszamenti gazdáknak futtatjuk és ezek számára a fuvardíjat 80 százalékkal csökkentjük.

Telesi Mihály gróf államtitkár a továbbiak során kiemelte, hogy az oltóanyagok árának 10—20 százalékkal történő leszállítása is a kisemberek megsegítését célozza. Az árkormánybiztos munkája arra irányul, hogy

a gazdatársadalom üzemviteléhez szükséges anyagok ára olcsóbb legyen. A kartelek eleget nyertek eddig is, szükséges az árak mérséklése.

Végül bejelentette az államtitkár, hogy Szatmármegyében, ahol a lóheremag természetesen igen kiterjedt, magtisztító telepet állítanak fel. Gyümölcsültöket és tárolókat is létesítenek, hogy ne legyen kénytelen a gazda gyümölcsüzretkor olcsón elkönyvetelni árúját.

Az államtitkár felszólalását lelkes taps és éljenzés követte.

Megkezdődött a Ház nyári szünete

A képviselőház július 12-én formális ülést tartott, amelyen Kornis Gyula elnök bemutatta a felsőház elnökének átiratát a letárgyalott törvényjavaslatokról és miniszteri jelentésekről. Az elnök ezután napirendi indítványt tett arra nézve, hogy a Ház üléseit bizonytalan időre napolja el.

A Ház elfogadta az elnök indítványát, s ezzel megkezdődött a Ház nyári szünete.

Kétezer személlyel szerepel a Gyöngyös Bokréta a Szent István-héten

Kovács házy Vilmos fővárosi tanácsnok előterjesztést tett a polgármesterek az idei Szent István-hét ünnepeinek rendezése iránt.

Az idén 100.000 pengő fordít a főváros a Szent István-heti ünnepekre.

Az előterjesztés többek közt utal arra, hogy az idei körmeneten a kormány a különböző hatóságok erőteljesebb képviselőitől gondoskodni fog. Intézkedik a főváros az utvonalak gazdagabb díszítésére nézve is, ami azért lehetséges, mert az Eucharisztikus Kongresszus alkalmával a város, az állam és a különböző intézmények nagymennyiségű új zászlót és díszítő-

anyagot szereztek be. Az utvonalak fényesebb világitásáról is gondoskodnak.

Végeredményben a főváros az idén 100.000 pengő fordít a Szent István-heti ünnepekre rendezésére. Ebből

50.000 pengő tesz ki a Gyöngyösbokréta költsége.

Augusztus 14-től 25-ig tizenkét előadást tart az idén a Gyöngyösbokréta, 55 község bokréta. 2100 személlyel szerepel majd az előadásokon.

A tüzijáték költségére 20.000 pengő iránnyoztak elő. Az ünnepi hét propagandájára 16.400, térzenékre 4000, templomi hangversenyekre 1000 pengő fordítanak.

NAGY VILÁG

Európa vezető államaiban rosszállással figyelik a csehszlovákiai nemzetiségi kérdés elintézésének halogatását. A csehországi válság kitérésé óta nyolc hét tel el és a helyzet még mindig az európai békét fenyegető súlyos veszélyt jelent. A szudétánémet-párt és a cseh kormány között a viszony ismét feszült lett. Valószínű,

hogy Hodzsa cseh miniszterelnök nem ura a helyzetnek és nem tudja leküzdeni azoknak a kommunisztákak rokonzenvező köröknek a törekvéseit, amelyek minden megegyezés utjába gátat igyekeznek emelni.

Palesztinában az elmúlt héten súlyos zavargások törték ki az arabok és zsidók között. Hatvan ember életét vesztette és kétszáznál több megsesült. Az angol kormány a legerélyesebb rendszabályokat léptette életbe a rend helyreállítása végett.

A belső kölcsön első részletét már lejegyezték

A Nemzeti Egység Pártja július 12-én tartotta a nyári szünet előtti utolsó értekezletét.

Tasnádi Nagy András elnök az ülés megnyitása után üdvözölte Rátz Jenő honvédelmi minisztert, mint az abádszalóki kerület újonnan megválasztott képviselőjét.

Ezután vitéz Imrédy Béla miniszterelnök a hála, a ragaszkodás és a baráti szeretet hangján emlékezett meg a kormánypól kiváló Hóman Bálintról és javaslatára a magyar kultúra szolgálatában és a magyar nemzeti politika szolgálatában szerzett elévülhetetlen érdemeit a párt jegyzőkönyvben öröktette meg.

A miniszterelnök e szavai után az értekezlet résztvevői hosszantartó lelkes ünneplésben részesítették Hóman Bálintot.

A miniszterelnök ezután arra kérte a törvényhozás tagjait, hogy a parlamenti szünet alatt is magasan lobogtassák

annak a megalkuvást nem ismerő keresztény, nemzeti és jobboldali politikának zászlaját, amely politikának felelősségértelével és józansággal kell párosulnia.

Vitéz Imrédy Béla miniszterelnök szavait az értekezlet résztvevői lelkes

éljenzéssel és hosszantartó tapsal fogadták.

Tasnádi Nagy András elnök a párt nevében biztosította Hóman Bálintot arról, hogy szeretjük és igaz barátságunk kíséri őt továbbra is.

Ezután Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter szólalt fel. Bejelentette, hogy

a belső kölcsön első részletét július 15-én kibocsátják.

Ez a kölcsöntípus 5 százalékos törlesztéses kölcsön, harmincéves időtartammal s 96 százalékos árfolyamon kerül kibocsátásra. A kölcsön elhelyezése teljes egészében sikerült, amennyiben a postatakarékpénztár, az OTI, MABI, a többi társadalombiztosító intézet, a biztosító intézetek, az ipar és a pénzintézetek az utolsó ültérig lejegyzték a kölcsönt.

A kölcsönséghez ez alkalommal még nem fordult a kormány. Erre a kölcsön második részletének kibocsátásakor kerül sor. Végül jelentette a miniszter, hogy

a kiadott megrendelések összege már meghaladja a százötvenmillió pengőt.

Végül Tasnádi Nagy András elnök a pártvezetéssel kapcsolatban tett bejelentéseket.

Kubikos-szállásról gondoskodik a főváros

Budapest. *Külső Ferencváros.* Vághid-utca. Kiéss barátságatlan terület. Beépítetlen telkek, ócska kerítések, düledező viskók. Az egyik bekerített területen hosszú téglapépület. Mellette felszer huzódik, két oldalt cölöpökrevert tetővel.

Budapest legújabb szállója, amelyet július 8-án adtak át a forgalomnak.

Nem milliárdos külföldiek fényűző autói álltak meg az épült homlokánál, hanem a Magyar Álföld

kubikosai költöztek át ide szereszámbakkal, bográccsal, szőrös sámbával megrakott talicskáikkal.

A Teleki-térről tették át ide a kubikosok szállóadóját a főváros szociálisan gondoskodó urai, hogy megszüntessék a földhözragadt szegény, de becsületes munkából élő emberek szabad ég alatti portyázását. S állandó biztos szállást nyújtsanak nekik

napi 20 fillér ellenében, amely sem erkölcsi, sem városrend-

szeti, sem szociális szempontból nem eshetik kifogás alá. De elejét veszi annak is, hogy a kubikosok jóérzésű és jóindulatu munkástomegei mögött a főváros kétes elemeinek söpredekéi számításból meghuzódhassanak.

Az új szálláson kétszázhusz ember számára van férőhely

deszkaágyakkal, rendes mosdóalkalmatosságokkal s célszerű szabad tűzhelyekkel,

ahol élelmüket megfőzhetik a munkások, de tüzelőről maguk gondoskodnak.

Hogy az új kubikos-szállás a gyakorlatban is mennyire fog beválni, a közeljövő fogja megmutatni. Ezeket az országjáró, szabad embereket, csinján kell a szokásaiktól sok esetben eltérő házirendek merev szabályai közé szorítani. S a munkavállalásuk is annyira különleges és szakmai, hogy azt sem igen oldhatja meg helyettük más ember...

Az Olaszországban tartózkodó gazdái fjakhoz!

Füsk! Reméljük, hogy a kezdeti első nehézségein átetettek. Örülünk, hogy mindnyájan jól érzitek magatokat és szerencsésen megéreztek a kijelölt birtokokra. A *Vasárnap*-ot megindítottuk mindenkinek. Olvasások és figyeljétek minden sorát, mert ezen keresztül adjuk le közlenivelőinket. Amint a beérkezett levelekből olvassuk, egypáran szerencsések voltak, mert a *Duceval együtt csepekeltek*. Közelről láthatták és vele együtt dolgozhattak, ami nem mindenkinek jut ki osztályrészül. De láthatták azt is, hogy *Mussolini* a fizikai munkát is épp úgy bírja a retentő melegben, mint ahogy győzi a célos akarattal egy negyvenhatmillió nép irányítását a nagyhatalmi célok felé.

Jelszavunk legyen: *hinni, engedelmessé válni és fejelemeltemmel dolgozni!* Legyetek példaadók és mutatók meg, hogy nem a szórakozás a célunk, hanem az, hogy egyrészt megismerjük az olasz mezőgazdaságot, másrészt pedig az ottani ifjúság kö-

zött barátokat szereztetek nemzetünknek. Járjatok szorgalmasan a templomba és a fascióba. *Imádkozni és dolgozni és akkor a munka megy!* Kitarás, öntudatos magyarság, mély vallásosság és nagy hazeszeretlet: legyen minden gondolatotok, tudatában annak, hogy egy egész nemzet figyel rátok, nemcsak Itáliában, hanem itthon is. A magyar nemzet becsületének Ti vagytok a hordozói! Ezt a pajzost tisztán és érintetlenül kell megőrizni.

Sokan közülük még nem irtak, várjuk az értesítést. A hónap végén jelentést kérünk.

Jelentkeztek: **Kulcsár Ferenc, Bakó András, Gyurkó János, Takács Tömöly.** — **Bancsi János**: Levélben kérjük a kivánságodat. — **Bakó András**: A fényképet és a levelet nagy figyelemmel olvastuk. Alkalmadtán közreadjuk.

Mindnyájatokat szeretettel köszöntö az atyai jóakarótok:

Szekeress László dr.
h. igazgató.

Készül az örökösödési jog reformja a földmivelő társadalom érdekében

A minisztériumokban lázas munka folyik és egymásután készülnek el azok a törvényjavaslat- és rendeletek, amelyekkel a kormány bejelentett programjához híven a gazdasági és szociális téren fennálló hiányokat akarja pótolni.

Az igazságügyminisztérium többek között az örökösödési jog reformjával foglalkozik, amely a legközelebről érdekli a mezőgazdasági lakosságot, mert hiszen éppen annak érdekeit akarja szolgálni. Ez a terv szorosán csatlakozik a kormány győri elgondolásaihoz, amelyek között a családvédelem kérdése fontos helyet foglal el. Arról van szó, hogy az agrárlakosság bizonyos rétegeinél az örökösödési jogot az általánostól eltérőleg szabályozzák, még pedig azért, hogy a kisbirtokok tulságos eldarabolódását megakadályozzák és a gazdálkodó családokat megvédjék a szociális lecsúszástól. Ezt úgy lehet elérni,

ha törvényes öröklés vagy bármilyen más végrendeleti öröklés

esetén egy örökös szerzi meg az ingatlan tulajdonjogát, míg a többi örökösök számára megfelelő hitelműveléssel elégittetnek ki.

Ilyen módon akarják elejét venni annak, hogy a kisbirtokok olyan apró darabokra töredezenek szét, amelyek már eredményes gazdálkodást folytatni nem lehet. Ezt a tervet támogatja alá a másik javaslat, amely a parcella-minimum bevezetéséről intézkedik és amelyik megállapítja, hogy

mekkora lehet az a legkisebb terület, amely egy helyrajzi szám alatt felvehető és tovább nem osztható.

Ezek a tervek alapelgondolásaiban kétségtelenül helyesek. A tulzott birtokeldarabolódás hátrányos termelési és szociális szempontból, valamint egyéni és közérdekből egyformán. Ezért legtöbb országban a fentemlített módon — vagyis az örökösödés megfelelő szabályozásával és a

parcellaminimum bevezetésével — védekeznek ellene. Ha valahol, nálunk ez igazán megokolt, mert a földbirtok is sok helyen már annyira elaprózódott, hogy a földet rendesen művelni nem lehet, hogy normális gazdálkodásról ne is beszéljünk.

Ennek a kérdésnek azonban a másik oldalát is figyelembe kell venni, mert különben több kárt okoznak, mint amennyi előny származik belőle. A föld örökléséből kizárt örökösök kielégítése csak hosszulejárati és igen olcsó törlesztéses kölcsönrel történhetik, mert különben az ilyen terhek könnyen a törzserősök anyagi romlását idézhetik elő. A mi bizonytalan értékesítési viszonyaink között — és annak következtében a mezőgazdasági üzemek rendkívül változó

jövedelmezősége mellett — nem is szólva a gazdálkodás alacsony színvonaláról, valamint a magas földárakról,

csak nagyon alacsony kamatozású és egyébként is előnyös hosszulejárati kölcsön nyújtásával lehet ennek az intézkedésnek kockázatát ellensúlyozni.

Azután gondoskodni kell arról is, hogy az örökösök pénzben kapott örökösük felhasználásával a telepítés után földhöz juthassanak vagy más téren (kisipar) önálló egzisztenciát alapíthassanak. Csak így lehet remélni, hogy a tervezett reform előnyei érvényesüljenek és a nép széles rétegei is megbarátkozzanak vele.

„Hol vannak a nép fiai?”

A megszállott Komáromban 37.500 példányban megjelent *Hanza Szövetkezeti Újság* Julius Eiseleit számában a következő vezércikk jelent meg: „Hol vannak a nép fiai?” címmel:

„A magyar népi mozgalmak vezetésére leghivatottabbak a tősgyökeres népi származású magyarok, mivel ismerik saját szülő-talajuk minden baját, erényét, hibáját. Ők vezethetik ki népünket legkönnyebben az anyagi s szellemi nyomorból.

Mégis — bár a demokrácia légkörében élünk — a népi elemek nem törtek elő közéletünkben. Elég, ha szetteikintünk művelődésünk, társadalmunk, sőt gazdaságunk egyes gócainak vezetői között, s rögtön látjuk, hogy kevesen származnak közülük közvetlenül a népből. De még e kevés között is

kevés az olyan, aki vezető helyen is szoros, pártoló és szívbéli kapcsolatban marad azzal a népi réteggel, amelyikből jött.

Az egypár követésre méltó kivétel alig számít valamennyiünk szempontjából.

Szlovákiai magyarságnak 65 százaléka parasztság. Nem mondhatjuk, hogy parasztságunk egyáltalán nem kívánja iskoláztatni fiait, mert elég sokan kerülnek közülük még főiskolába is. Am ezek legtöbbször elveszik az őt szülő népréteg számára. Tanuló parasztságunk — még mielőtt tudatossá válnék bennük küldetésük s népi gyökereik fontossága — a saját bőrükön érzik, hogy a „paraszti” szó még mindig valami lealacsonyítófélét jelent közéletünk száján. Ezért menekülnék gyökerüktől: a parasztságtól. Mivel pedig a magasabb középosztályban készülődnek majdan elhelyezkedni, hát ösztönösen alkalmazkodnak is hozzá, eltűnik előlük a népi öntudat felé vezető út, s gyakran Bólingató Jánosokká válnak. Ez az ára, hogy följutottak a középosztályba. Egy végleges hivatalnok, tanári vagy más „ur” állás, házasság könnyen elszagattja gyökereiket.

Ha nem volna így, hát sokkal tudatosabb volna parasztságunk, olyan, mint például a cseh és a német parasztság.

Pedig ne felejtjük el, hogy a nemzetfőntartás szempontjából legértékesebb rétegünk éppen a parasztság, a földmunkásság. Ezt a történelem igazolja. A nép fiai a

leghivatottabbak a népi mozgalmak vezetésére, de csak akkor, ha nem szegyenlik osztályukat, ha egységüket vele és érdekében nyitlan vallják, ha vele és érte élnek és dolgoznak más társadalmi rétegek fiával együtt.

A tanult paraszti származékok ma a jövő emberei. Ne felejtsek el ezt akkor sem, ha bírák, hivatalnokok, üzletemberek, ügyvédek, orvosok, mérnökök, újságírók, tanítók, papok.

A falvak most induló tanulóifjúsága vessen számot apái mozdulatlan sorsának okával. Egyesek gerinccel törjön fölfelé, de népi gyökerét eressze mélyre. Hisszen az egészséges nemzeti élet alapja a parasztság: ő őrzi képességeinket, sajátságainkat, pótolja vesztett értékeinket ősi idők óta fogva, messze időktől.

Ne féljen művelt falusi ifjúságunk attól, hogy ha ezen a csapáson halad, hát csak szűk és egyoldalú „osztályérdek” harcossá lesz.

Parasztságunk művelése, gazdagítása, szépitése, tudatosítása egyetemes nemzeti érdek!

Immár diadalmaszkodó szövetkezeti mozgalmunknak köszönheti a falu bődült gazdasági erejének fölbresztését, s most fölújítjuk művelődő falvaink figyelmét arra is, hogy *haladó ifjúságunk éppen szövetkezeti szervezeteinkön keresztül idővel a gazdasági élet s így a társadalom magasabb polcra is eljuthat, mégpedig anélkül, hogy meg kellene tagadnia paraszti származását.*

Nagy-nagy munkával és lelkesedéssel meg kellene szüntetni minden elavult osztályelitét. „Ur” és „paraszti” végre értsék meg egymást.

Hol vannak a nép fiai ehhez a nagy munkához? Mert e munkát nem végezheti el senki más s főleg senki nélkülünk!”

Felvidéki magyar lajostvérünk minden sora a csonkaország földmivelsétségének helyzetére is illik. Tessék gondosan átolvasni, mert mindenképpen megszívlelésre méltó...

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron:
Szigeti Nándor és Fia
ékszerésznél.
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9.

Mindössze 250—300 millió pengő gazdaadósság vár még rendezésre

A gazdaadósságok kérdése végleges rendezés előtt áll. Nem lesz tehát érdektelen egyeztetésre álló adatok alapján a gazdaadósságok jelenlegi állagáról képet adni.

A gazdák zálogleveles tartozásainak összege mintegy 163 millió pengőt tesz ki. A pénzügyi tartozások 433 millió pengőre tehetők, a nem pénzügyi jellegű követelések állaga pedig körülbelül 222 millió pengő. Ennyi volt a rendezés alá került gazdaadósságok eredeti tétele.

Tavaly történt intézkedés a 10 holdon aluli adósok tartozásának a konverziójára. Ugyanekkor az 1000 holdon felüli birtokokos adósságát is rendezték magánegységű uton.

A 10 holdon aluli adósok összesen tartozása 188 millió pengőt tett ki,

az ezer holdon felülieké pedig 148 millió pengőt. A 828 millió pengős osztartozásból tehát 336 millió pengő rendezést nyert és így maradt 482 millió pengős állag.

Ebből az összegből le kell számítani a zálogleveles adósságok 163 millió pengőt kitevő tételét, amely előreláthatólag a többi gazdaadósságtól eltérő módon nyer rendezést. A megmaradt összeg lenne tehát a gazdaadósságoknak az a tétele, amely jelenleg is fennáll. Hangsúlyozni kell persze, hogy ezek nem teljesen pontos számítások. Mégis valószínűnek látszik, hogy

a gazdaadósságok jelenlegi, még rendezetlen állaga nem tesz ki többet 250—300 millió pengőnél.

Ez az összeg már nem olyan nagy, hogy ne lehetne könnyű módon rendezni, különösen, ha figyelembe vesszük, hogy időközben teljesen önkéntes visszafizetések is, amelyeknek adatai ugyancsak ismeretlenek.

A gazdaadósságok hátralévő részének a rendezése tehát bizonyosan hozzájárul a hitelélet feltámasztásához és lehetővé teszi majd a mezőgazdasági hitelnyújtás új alapokon történő megindulását is.

Tejszövetkezeti törvényt sürget 850 tejszövetkezet

Az Országos Magyar Tejszövetkezeti Központ Schandl Károly dr. titkos tanácsos elnöklésével most tartotta közgyűlését, Budapesten, a Köztelken. A közgyűlésen a földmivélségi miniszter Utassy Béla dr. miniszteri tanácsos képviselte, a Tejtermelői Országos Szövetsége képviselőiben felsőri Nagy Pál és Konkoly Thege Sándor dr. jelentek meg. Ott volt Sztamorai János kormányfőtanácsos, kormánybiztos, valamint az igazgatóságok és felügyelőbizottságok majdnem minden tagja.

Több, mint félezer tejszövetkezet volt képviselve a közgyűlésen, amelyet Schandl Károly dr. nyitott meg. Megnyitó beszédében hódolattal emlékezett meg a kormányzó hetvenedik születésnapjáról. Indítványára a közgyűlésről táviratilag üdvözölték a hetvenéves kormányzót. A közgyűlésen beszámoltak a tejszövetkezeti mozgalom tizenöt éves fejlődéséről, amely alatt 850-nél több tejszövetkezet alakult.

Utassy Béla dr. a földmivélségi miniszter nevében bejelentette, hogy a földmivélségi kormány különös gondot fordít a tejgazdaság és a tejszövetkezetek fejlesztésére. Felsőri Nagy Pál a Tejtermelői Központi Szövetségének és az OMTK együtt-

működésének előnyeit hangsúlyozta, majd szentmártoni Radó Lajos országgyűlési képviselő, Baranyovits Rezső hercegi tanácsos, Kotsik Béla dr. kir. közjegyző és Kisváth József, a tejszövetkezeti törvény és az OMTK tisztviselői nyugdíjalap megalkotását sürgették. Vitéz Bogár János dr., Havas Kornél dr., Simó Dénes, Fikó János, Baross Endre dr. országgyűlési képviselő, Tóth János, Baráth József és Szabó József tejtérítéskésítési és tejszövetkezeti ügyeket tettek szóvá.

A felszólalásokra Schandl Károly elnök és Utassy Béla miniszteri tanácsos válaszoltak, majd Dising Miksa gazdasági főtanácsos, vezérigazgató adott felvilágosítást a tejtérítéskésítési helyzetéről és a felvetett kérdésekről. A jelentések és származadók elfogadása után határozatot hoztak, hogy üdvözöljék táviratol intéznek Sztamorai Sándor földmivélségi miniszterhez, amelyben a tejszövetkezeti törvény megalkotását, továbbá az OMTK-nak és a falusi tejszövetkezeteknek a beruházási hozzájárulás aluli mentesítését kéri. A megüresedett igazgatósági helyekre Utassy Béla miniszteri tanácsost és Urbán Gáspár báró országgyűlési képviselőt, a felügyelőbizottságba pedig Pazár Géza dr. gazdasági felügyelőt választották meg.

Kitünő gabonatermással fizetett a magyar föld Négy millió métermázsával több buza ígérkezik a tavalyinál

A földmivélségi minisztériumhoz beérkezett jelentések szerint a buza aratása országsszerte megkezdődött. A kalászkok általában szép hosszúak és teltek. A szemek egészségesek és jóminőségűek. Szalmája elég magas és sűrű. Kisebberővű szemszorulás csak elvétve a tavaszi buzáknál észlelhető. Az ország buzavetéseinek területe a folyó évben 2,791.431 katasztrális hold. Ezen a területen katasztrális holdanként országos átlagban 8,58 q, összesen 23,940.694 q buzatermés várható. A múlt évben 2,577.551 kat. hold learatott területen kat. holdanként 7,62 q, összesen 19,638.271 q buza termett.

A folyó évi-buzatermésünk te-

hát 4,302.423 q-val többnek ígérkezik.

A rozs aratását a homokos részekben nagyobbbrészt befejezték, a többi vidékeken pedig folyamatban van. A kalászkok általában szép nagyok, azonban sok vidéken ablakosak. A szemek eléggé teltek és jóminőségűek. Szalmája általában eléggé magas, sok vidéken azonban ritka. Az ország rozsossal bevetett területe a folyó évben 1,093.196 kat. hold. Ezen a területen kat. holdanként országos átlagban 6,86 q, összesen 7 millió 496.991 q rozstermés várható. A múlt évben 1,053.912 kat. hold learatott területen kat. holdanként 5,86 q, összesen 6,178.909 q rozs termett,

A folyó évi várható rozstermés tehát 1,318.082 q-val többnek ígérkezik.

Az őszi árpát a legtöbb helyen már learatták és sok vidéken eséplése is folyamatban van. A tavaszi árpát részben aratták, részben még érés alatt áll. Az ország árpával bevetett területe a folyó évben 792.707 kat. hold. Ezen a területen kat. holdanként országos átlagban 8,10 q, összesen 6,418.238 q árpatermés várható. A múlt évben 812.032 kat. hold learatott területen kat. holdanként 6,86 q, összesen 5,569.195 q árpa termett. A folyó évi árpatermésünk tehát 849.043 q-val többnek ígérkezik.

A zab várható termése általában jó közepesnek mondható. Az ország zabbal bevetett területe a folyó évben 391.994 kat. hold. Ezen a területen országos átlagban 7,07 q, összesen 2,769.661 q zabtermés várható. A múlt évben 400.532 kat. hold területen kat. holdanként 6,75 q, összesen 2,704.034 q zab termett. A folyó évi zabtermésünk tehát 65.627 q-val többnek ígérkezik.

A tengeri, burgonya és cukorrépa ezidőszaki állása jó közepesnek mondható.

A takarmányrépa, ahol az utóbbi héten elegendő esőt kapott, ott jól fejlődik. A kerti vetemények közül a koraiak legnagyobb része piacra került,

a többiek fejlődése kielégítő. A zoldpaprika, a vöröshagyma, a bab, a zoldborsó és a mag-borsó a legtöbb vidéken jó termést adnak. A dohány kapálása folyamatban van.

A mesterséges takarmányok közül a löhere első kaszálása a legtöbb vidéken jó eredményt adott. A lucerna első kaszálása szintén jó hozamot adott. A csalamádé és muhar, ahol esőt kapott, jól fejlődik. A zabosbüköny igen jó hozamot adott.

A rétek szénatermése egy minőségre, mint mennyiségre elég jó eredményt adott. A legelők fűnövése ott, ahol az utóbbi időben csapadékot kaptak, kielégítő és a kijáró jószágoknak elegendő táplálékot nyújt.

A gyümölcsök közül dinnye (sárga és görög) általában elég jól terméssel bíztak. A gyümölcsfák közül a kajszibarack az ország legtöbb vidéken csak igen gyenge termést fog adni. A cseresznyéből és meggyből ugyancsak igen gyenge a termés. Dióból a legtöbb vidéken csak igen kis termés remélhető. Szilvából helyenként közepes, a legtöbb helyen azonban csak gyenge termés várható. Almából és körtéből egyes vármegyékben jó, több vármegyében azonban csak gyenge közepes termés várható.

A szőlővirágzás befejezést nyert. A peronoszpóra az ország minden részében fellépett, azonban csak helyenként okozott érzékeny károkat.

Erdei facsemete és suháng kapható erdőszítési célokra

Az államerdezési csemetekertek facsemete- és suháng-feleslegét 1938. év őszén és az 1939. év tavaszán az ezeket igénylő birtokosoknak az alábbi feltételek mellett fogják kiszolgáltatni.

1. Alföldi erdők, fasorok, szélforgópászta és facsoportok telepítésére, továbbá az ország bármely részén levő kopár és vízmosásos terület berodósítására és végül a Balaton közvetlen környékének fásítására erdei facsemete és suháng az államerdezési csemetekertekből a kiszedési, indokolt esetben a csomagolási és vasuti állomásra való szállítási költségeinek elengedésével ingyen;

2. erdőterületek vágásainak és tisztásainak berodósítására, továbbá egyéb fásítási célra erdei facsemete és suháng a megállapított ár, valamint az esetleg felmerülő csomagolási és vasuthoz való szállítási költségek megtérítése ellenében;

3. a 1935. évi IV. tc. 294. §-ának hatálya alá tartozó önkéntes erdőtelepítések, ha a földtulajdonos a berodósítást kívánta területek a törvény hatálya alá tartozó erdőntéti törzskönyvezéshez előzetesen hozzájárul, erdei facsemete az államerdezési csemetekertekben kiszedve teljesen díjmentesen;

4. méltánylást érdemlő esetekben az 1. alatt részletezett területek erdősítéséhez szükséges erdei facsemete és suháng a vasuti szállítási költségek elengedésével szolgáltatnak ki.

Az 1938. évi őszi erdősítésekhez szükséges facsemetét és suhángot legkésőbb 1938. évi július hó végéig, az 1939. évi tavaszi ültetésekhez szükséges facsemetét és suhángot pedig legkésőbb 1938. évi október hó végéig az ültetés helyére illetékes m. kir. erdőigazgatóságnál, vagy m. kir. erdőfelügyelősnél kell igényelni.

Az igénylésben meg kell jelölni a beültetendő terület helyét (község, faló), minőségét (kopár, vízmosásos, dűlőhomokos terület, vágás, tisztás, stb.), kiterjedését, a szükséges csemete, illetőleg suháng fajtát, korát és mennyiségét, az ültetés idejét (1938. év ősz, vagy 1939. év tavasz), a jelentkezőnek vagy megbízottjának pontos címét (lakóhely, utolsó posta) és

végül, hogy a csemete, illetőleg a suháng a közölt (1—4.) feltétel meleyike szerint volna kiszolgáltatandó.

A csemeték és suhángokat tavasszal, március és április hónapban, ősszel pedig október és november hónapban fogják szétküldeni.

A csemeték és suhángok ára felől az illetékes erdőigazgatóságnál szerethető felvilágosítás.

Uj hagymaárak

A hagymakivitel ellenőrzésére alakult bizottság, alapul véve a beérkezett külföldi jelentéseket, a vöröshagyma termelői árát július 8-ától kezdődően métermázsánként 5,50 pengőben állapította meg. A kivitel lebonyolításával megbízott szerv tizszázalékban apró (4—5 cm. átmérőjű) vöröshagymát is köteles átvenni. A bizottság tudomásul vette a kivitel lebonyolításával megbízott szervnek azt a bejelentését, hogy további intézkedésig őszi fokhagymát (vágottszárut) métermázsánként 14 pengőért vesz át a termelőktől.

Emelkedett az ország állatállománya

A földmivélségi minisztérium most állította össze az 1938. év tavaszán végrehajtott haszonállatösszeírást végleges eredményét, vármegyék szerint részletezve. Ezek szerint Magyarország összesen 1,882.081 szarvasmarha, 813.591 ló, 3,110.060 sertés, 1,628.730 juh, 41.445 kecske, 4056 szamár és 1192 öszvér van. A kimutatásból megállapítható, hogy az 1937. évi számadatokhoz viszonyítva, ez évben örvendetek emelkedés tapasztalható az állatállományban.

Jó hangszerezen játszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országos híri hangszerezen vásárolhat: Budapest, VI/15. Kertély-utca 58—60. Kérjen díjmentes, 51. számú árjegyzéket.

KIS VASÁRNAP

Váliczka könnyei

Nagy vigalom állott Attila király udvarában, híres Kámaházán. Zengett a síp, duda, furulya, citera, mulatói, a vitézi nép. Menyasszonyért ment Csaba királyfi tizenkét aranyos szekérel és százik való párducos vitézzel. Menyasszonyért ment, nem is közelebb, nem is messzebb és nem is máshova, mint a Nagy Palóc Herceg udvarába.

Szép két lányra volt a Nagy Palóc Hercegnek. Szemük, mint a vadcliklámén, hajuk, mint a jöszágu széna, selymes és aranyszínű, derekuk ringó virágos ág. Egy tavaszon születtek, egyszerre s egyformán is voltak olyanira, hogy még a tulajdon édesanyjuk sem tudta őket megkülönböztetni. Csaba királyfi sem tudta. Hol az egyiknek ölelte meg patyolat vállát, hol a másiknak, úgy, hogy a két lány sem tudta, hogy közülük melyikük a menyasszony, melyikükért jön egyszer a nagy király legkedvesebb fia, hogy melyikük lesz a világverő hurok királynéja.

S egyszer csak, mit is mond a régi hagyás? Százotnyu kastélyok előtt megállt a tizenkét aranyos szekér és a százik való párducos vitéz.

Eljött hát Csaba királyfi. Vajjon kit nevez menyasszonynak? Hát... az egyiket.

A Nagy Palóc Herceg kastélyának kapuját kijött a királyfi elé. Kedves vendég volt, szívesen látták. Megvondágték a királyfi és valamennyi vitézét. Azután a szerkeszer lerakták a lányváltásigot. Aranyat, ezüstöt és sok drága szőp marhát.

És egyszer csak — hogy is mondja a régi hagyás? — a királyfi, bizony csak úgy találmora megölette, megcsókolta az egyik leányzót és így szóló hozzá:

— Te vagy az én asszonyom. Elvisszlek mindörökké. Vár királyi atyám, királyi anyám, várnak vitézeim, várnak a rovasók, az írók, hogy a Nap aladását kérjék reánk.

A választott, lányának kifényesedett a szeme. Az örömtől.

A másiknak is. A bánattól. Nem is tudta kiért is fáj jobban a szíve. Édes testvérjéért? Vagy a királyfiért? ... Mindkettőért. Jó testvér volt.

A királyfi pedig megindult a választott asszonyával s utána az örömnép. Ajándékokkal, örömmel. És vigalommal. Az után megindult a menet.

A jó testvér melléje ült a boldog testvérek. Felelőjén azután elbucusztak. Hullott a könnye, mint a záporosó.

Váliczka mosolygott. És megindult visszafelé. Árván. Sebesre dagadt szível. Imádkozott:

— Földanyám, virágos legyen télen, nyáron a tenyered, amelyiken az én testvéremet hordod! O, rontás és gonoszok! Szellemei, soha rá ne támlajtok az én édes testvéremre. Sem az ő urata...!

Legyenek boldogok. Sokasodjanak megök és ivadékaik mind e széles határokban.

Megállt egy virágbóbitás dombon. Visszanézett. Áldog emelte kezét a boldogok felé. Azután lerogyott. Szemből megindult a könnyek patakja. És folyt szakadatlan. Teleádrát a domb virágos háta.

S egyszer csak — mit is mond a régi hagyás? — a domb két oldalán lecsurant a könnypatak. A jobbszeméből jobbfelé. A baliszemből balfelé. Egyikből nyugatra. A másik patak keletre. És folyik még ma is. Váliczka patakának nevezi a nép. Mindakettőt.

Aki örült, annak neve elveszett. Aki sírt, annak neve megmaradt. Mindörökké.

Fejtörő:

B . r . b . z . t . é . e . s .
g . t !

(Megfejtése: Bort, buadt, bekéssé.)

MINDEN ÚJ ELŐFIZETŐ a falusi polgár táborát erősíti!

A FALUSI OTTHON

Nyári befőzések

A kajszibarack, őszibarack és szilva befőzésénél forrásban levő vízbe dobjuk bele a gyümölcsöt és lehuzuk a héját. Az őszibarackot felébe vágva, a duránci és kékszilvát magostól szokták eltenni, a kajszibarackot pedig kettévágva és kimagolva. Litenként egy kilogramm cukrot számitva, cukorszőpöt készítünk s az őszibarackot 5—8 percig, a kajszinbarackot 5—6 percig, a szilvát pedig 2—3 percig forraljuk benne, aztán szűrőkanállal gyorsan kiszedjük. A levét kihűtve, ráöntjük a gyümölcsre és huszonnégy óraig állni hagyjuk, akkor a gyümölcsöt üvegekbe rakjuk és a szőpbe litenként még 20—25 deka cukrot adva, azt újra felforraljuk, megsűrjük és megtöltjük vele a gyümölcselel szorosan telepakott üvegeket. A szilvánál nem szükséges emelni a cukoradagot, elég, ha átfőzzük kissé az előfőzött levét és darabka vaníliával ízesítjük. Az üvegek lezárása után a szilvát 5—6 percig, a kajszinbarackot 6—8 percig, az őszibarackot pedig 8—10 percig sterilizáljuk a forrás megkezdésétől számitva.

Ringlőbefőtt készítéséhez teljesen zöld, éretlen gyümölcsöt használunk fel. Meleg vízben megmossuk, a szárát megrövidítjük és minden egyes szemet kötőtüvel átszurkálunk a magjáig. Másfél liter vízhez egy kg cukrot számitva, ebben a szőpben a ringlőt 1—2 percig forraljuk, aztán mély tálba tesszük és az újra átfőzött szőpöt ráöntve, másnap állni hagyjuk. Másnap a szőpöt külön újra átforraljuk és mikor forrásban van, a gyümölcsöt 1—2 percig beletesszük, majd szitára kirakjuk. Ekkor a szőpben feloldunk még litenként 20 deka cukrot, kihűtjük és az üvegekbe rakott ringlőt egy kanál jó rummal meglocsolva, teleöntjük a befőttesüvegekbe. Lezárva, 8—10 percig sterilizáljuk.

A kékszilvát hámozatlanul ecetben is el szokták tenni. Ilyenkor az előfőzést gyengén ecetes vízben a rendszeres hosszabb ideig végezzük. Előfőzés után a szilvát kötőtüvel meg-

surkáljuk és a szőpbe még gyümölcskilogrammonként 60 deka cukrot és 3—4 kanál borecetet belefőzve, fahéjjal és szegfűszeggel ízesítve, a gyümölcsre ráöntjük.

Kánya Terézia

Magyar konyha

Zöldségleves. Kalarábét, répát, petrezselymet vékony szeletekre vágunk, zsírban megpároljuk, aztán liszttel meghintve és vízzel feleresztve, megfőzzük. Tejfőlel elhabarva, tojásra tálaljuk.

Töltött paprika. A paprikákat forró vízben leforraljuk, 12—14 darabhoz fél kiló darált sertésus és rizs keverékével megtöltve, lábasba tesszük. Ráöntünk egy kiló áttört paradicsomot, kevés vizet és megsózva addig főzzük, míg a rizs megpuhul. Aklor a levét világos rántással berántjuk és cukorral ízesítjük.

Szilvaszombóc. Fél kiló főtt, reszelt burgonyából negyedkiló liszttel, egy tojással, kevés sóval és 3 deka zsírral gyorsan tésztát gyurunk, kinyújtjuk és kockákra vágunk belőle. Mindegyikbe egy szilvát teszünk és a tésztát körülötte jól megnyomkodjuk, azután a gombócokat sós vízben kifőzzük. Mikor a vízben felfőnnék, azonnal kiszedjük, zsírban pirított morzsa közé tesszük és cukorral meghintve, adjuk asztalra.

Aranyszabályok

Ha a gazdasági munkásokat megfigyeljük, azt tapasztaljuk, hogy csak az olyan napokon bírnak sokat dolgozni, amelyek előtt nem voltak fáradságos munkával megterhelve. A mezőgazdasági munkások munkateljesítménye legrosszabb hétfőn és a hét végefelé. A hétfői munkakészség csökkenésének legfőbb oka a vasárnapi mulatozás, amely sok ember szervezetét legyöngíti és az ilyen ember hétfőn nem bír úgy dolgozni, mint amikor rendszeres végzett munka után kiulassa, kipihen magát. A hét vége felé a munkabírás azért csökken, mert az egész heti munka kifárasztja az izmokat. A munkás legelőbbet bír dolgozni kedden, szerdán, csütörtökön.

dett főkéből elpárolgott volna. A hán-tott réteg alatt nyirkos marad a föld s így a következő szántások könnyen, jól végezhetők, ha időközben nem is kapunk esőt. A porhanyított talajba levegőt juttatunk, ezáltal megelénkül a baktériumműködés: beérik rövid időn belül a talaj. De a tarlóhántásnak egyik legfontosabb célja az, hogy aláfordítsuk a tarló felszínén elhullott gyommagvakat, melyek így majd kikelnek, hogy azután a legközelebbi szántással vagy fogsalással végérvényesen tönkre tehető legyennek.

A SZÉL KÁRTÉTELE A GYÜMÖLCSÖSBEN

A szél a gyümölcsösel terhelő ágakat lóbálja, azokat egymáshoz verdesi, minék következtében a gyümölcs egy része le hull, más része pedig megsérül. Ez ellen többféle módszerrel kell védekeznünk. Az ágakat kössük ki körben egymáshoz, pányvázuk ki, ami megakadályozza az egymáshoz ütődést. Jó szolgálatot tesznek a szél irányában ültetett szélfogó sűrű akácok vagy más erdei faszegélyek, amelyekben a vihar ereje megtörik. Az alacsony törzsi fák természetesen kevesebbet szenvednek a szelek miatt, tehát az erősen szeljárta területeken elsősorban ilyeneket ültessünk.

MIÉRT KÁROSOK A GYOMOK?

Sűrűn foglalkozunk a gyomok irtásának ügyével, mert sajnálattal látjuk, hogy különösen kiszagdánk földjei rettenetesen el vannak gyomosodva. Az az alacsony természetű, mely az ő földjeiken az uradalmakkal szemben mutatkozik, elsősorban a földek gyomosságának rovására irtandó.

Most Korsmo norvég tanár érdekes számadatai juttattak kezeink közé, melyek éleken megvilágítják a gyomok jelentőségét. Korsmo tanár szerint a kellően nem tisztított vetőmag, a malomhulladékok és töreket fogsasztó állatok trágyája, az alomszalma, a röpködő madarak és a szél útján jutnak a gyommagvak a szántóföldre. Egy-egy gyomnövény évente temérek magot produkál: így egy darab tyukhur-tó 15—20.000, mezei mustár 100—1200, lósóska 2—3000, acat 3—4000 magot érlel meg évente, ha háboríthatatlan fejlődhetik. Ezek a számadatok figyelmeztetnek arra, hogy egy tőnek megtűrése a jövő évsben már milyen kárt jelenthet.

Korsmo tanár szerint az istállótrágya a gyomosodás legfőbb terjesztője. A trágyában levő csiraképes gyommagvaknak pedig háromnegyed része az alomszalmából (tőrek)ből, egynegyed része az állat által elfogyasztott takarmányból, illetőleg a bélsárból jut az istállótrágyába. Megállapította azt is, hogy kb. hány gyommag lehet 200 q istállótrágyában, amilyen mennyiségű trágyát tudvalegően 1 kat. hold földre ki szokunk vinni. Az eredménye egyenesen megdöbbentő. Az átlagos istállótrágyázással egy kat. holdra 140.000 160—000 gyommagot viszünk ki.

Hoffmann tanár kiszámította, hogy a zab átlagtermése kivon a talajból 20 kg nitrogént, 8 kg foszforosavat és 25 kg kálit, a burgonya egy évi termése 30 kg nitrogént, 14 kg foszforosavat, 50 kg kálit; ezzel szemben ugyanilyen területen tenyésző acat kivonna 44 kg nitrogént, 11 kg foszforosavat és 40 kg kálit! Milyen sok növényi tápanyagot rabolnak tehát el földjeinkből a gyommagvak!

Számituk még hozzá azt a visszennyiséget, amit a gyomok kultur-növényeink elől elvonnak! Minél nagyobb a növény elvezete, annál több vizet párologtat el; így elgondolható, hogy — különösen a nagyvelű gyomok kikapálása — valóban felér egy kiadós öntözéssel!

Gazdatudnivalók

SERTÉSEK GYORS FEJLESZTÉSE OLCÓ TAKARMÁNYOKKAL

Régi megállapítás, hogy az állatnevelés akkor legjövődelmzőbb, ha az állatok rövidebb idő alatt érik el a megkívánt fejlettséget. Így kevesebb ideig kell az életfenntartó táplálékot tartani, kevesebb az idő rövidebb volta miatt az elhullási vagy megbetegedési kockázat, kevesebb az ápolási munka, gyorsabban forog állatainkban fekvő tőkénk.

Régeben általános volt az a felfogás, hogy a mi kiváló mangalicasertésünk nem hálálja meg a fejlődése közben neki juttatott takarmányt. Ma tudjuk, hogy ez tévedés. Sőt a mangalica gyors nevelésének jövődelmzősége annál biztosabb, mert olyan takarmányokkal is folytatható ez, melyek gazdaságunk keretében előállíthatók s így nem kell értük pénz adni. Ilyen takarmány a burgonya, mely szedésétől kezdve tavasz végéig etethető a süldőkkel s főzve jól táplálja őket. Nem szabad azonban megfelekedezni arról, hogy a burgonyában kevés a fehérje; ennek pótlására a téli idényben 1/2—1 kg másodrendű hüvelyesmagot vagy olcsóbb olajpogácsát, esetleg lefőzött tejet adunk. A legeltesési idényben naponta egyszer fiatal zöld lucernásra vagy, löherére kell őket

hajtani. Télen is nagyon üdvös 1/2 kg lucernaszeccsát vagy lucerna-lisztet (esetleg lucernamurvét) adni fejenként. Ez a lucernaetetés azért nagyon üdvös, mert ezzel az angolkor gyűjtőnével jól betegségeket távol tarthatjuk növédeksertésainktől.

AZ EKE HALADJON NYOMBAN AZ ARATÓ KASZÁJA UTÁN!

Az okszerű földmívelésnek egyik sarkalatos szabálya, hogy aratás után minél előbb buktassuk le a tarlót, azaz az arató kaszája után lehetőleg nyomban haladjon az eke. Nem kell várni még a kévék lehodására sem, hanem azok között a földet még a betakarítás előtt meg kell művelni. A tarló megmunkálása történhetik közelebbes ekével eszközölt középnyelű, 6—12 cm-es felszántással, de legelőbb-ször csak 3—6 cm mély hántással. Lehet a tarlót hántani tárcsával is, ugyanilyen mélységben. Tárcsa hiányában grubberrel, ekasztírpáttal, késes boronával, sőt leginkább rugós-fogu kultivátorral mindig jó munkát végezhetünk.

A tarlóhántás fontos, mert általa megőrizük a talajban azt a nedves-séget, amely víztőmeg a megülepe-

Julius hó

17 VASÁRNAP

Elek

18 HÉTFŐ

Kamill, Frigyes

19 KEDD

Páli sz. Vince, Emilia

20 SZERDA

Jeromos, Ilés

21 CSÜTÖRTÖK

Praxedes, Dániel

22 PENTEK

Henrik, Mária Magdolna

23 SZOMBAT

Azolla, Lenke

A nappal tartama július 23-án 15 óra 20 perc, a hét folyamán 16 perccel fogy. — A hold felfeléfordulása: Utoisó negyed július 20-án.

A lengyel államfő vadászlakot ajándékozott a kormányzónak

Horthy Miklós kormányzó lengyelországi látogatása alkalmával nagy érdekeltet mutatót a bialowiezai szétzedhető vadászlakot. *Moscicki* köztársasági elnök ezt a vadászlakot most felajánlotta Horthy Miklós kormányzónak.

A vadászlakot Bialowiezából Varsova szállították és kiállították a város egyik közterületén. Július 8-án volt a magyar szőnyegekkal díszített vadászlak kiállításának megnyitása. A megnyitási ünnepségen jelen volt Hóry András varsói magyar követ, *Lubjenszki* külügyminisztériumi helyettes osztályfőnök és több külügyminisztériumi főtisztviselő, *Grzegorzewski*, az államrendészeti hivatal igazgatója, a Lengyel-Magyar Társaság sok tagja, valamint a lengyel és magyar sajtó számos képviselője.

A kormányzónak ajándékozott vadászlakot július 15-én indították utnak Budapestre.

Törley Bálint országgyűlési képviselő gazdasági főtanácsos. A kormányzó a földművelésügyi miniszter előterjesztésére Törley Bálint országgyűlési képviselőnek a hazai mezőgazdaság fejlesztése körül szerzett érdemei elismeréséül a magyar királyi gazdasági főtanácsosi címet adományozta.

Rákóczi-indulóval nyitják a newyorki világiállítását. *Bessenyei* Gábor, a newyorki Fordham-egyetem politika tanácskénének tanára meglátogatta a debreceni nyári egyetemet. A nyári egyetem vezetésével folytatott beszélgetése során kiemelte, hogy az 1938-ban rendezendő világiállítását a Rákóczi-indulóval fogják megnyitni, mert a világ összes indulói közül az fejezi ki legkézzelveztebben azt a lendületet, amelyet a világiállítás hatalmas anyagával és méreteivel képviselni akar.

Vitéz Orbán Nándor főhadnagy nagyszerű sportisker. A Lengyelország-Svédország-Magyarország három nemzetek közötti öttusamérkőzés pompás magyar győzelmet hozott. Vitéz Orbán Nándor főhadnagy főnéven nyerte az egyéni versenyt és a csapatversenyben a magyar csapat öt pont különbséggel megverte a világi híres ellenfelét, a svéd csapatot. Az öttusaverseny befejező része, a terrefutás, július 9-én, szombaton délután 6 órakor volt a budapesti svábhegyi golfpályán. Az összesítésben vitéz Orbán főhadnagy mindvégig az öt versenyszámon keresztül megőrizte vezető helyét nagy pontkülönbséggel. Orbán ma olyan öttusázó formában van, hogy az egész világon nem akadna legyőzője.

Magyarország harmadik lett a kézilabda világbajnokságon. Most folytak le Berlinben a kézilabda világbajnokságok. A négynapos világbajnoki torna végeredménye: Világbajnok: Németország, 2. Svájc, 3. Magyarország, 4. Svédország, 5. Románia, 6. Csehszlovákia, 7. Lengyelország, 8. Dánia, 9. Németalföld, és 10. Luxemburg.

Nyolcvanhétmillió rádiókészülék van a világon. A zenti Nemzetközi Rádióunió ézevi nyári üléséi most fejeződtek be. Az ülésen előterjesztett jelentésekből kitudt, hogy a világon ezidőszáig 87 millió bejelentett rádiókészülék működik, illetőleg ennyi az előfizetők száma. Ez 350 millió rádióhallgatót jelent. Ebből Európára 31 millió rádióelőfizető esik 125 millió tényleges rádióhallgatóval.

Filless gyorsvonat. Az Államvasutak igazgatósága közli, hogy legálább ötszáz utas jelentkezése esetén július 17-én filless gyorsvonatot indít: Esztergomból Balatonfenyvesre.

Fia halála miatt mindenáron végezi akart magával egy apa. Megrendőri jelentés jászódotott le július 9-én, délután a budafoki Dunaparton. A koradélutáni órákban fürdőni ment a Dunára 10 éves kislfiával együtt *Fazekas József* Lillomurca 16. szám alatti lakos. A gyerek fürdés közben a vízbe fulladt. *Fazekas József*, aki a parton tartózkodott, csak percek múlva értesült kislfi haláláról. A szerencsétlen ember, amikor megtudta, hogy mi történt, idegrohamot kapott és öngyilkossági szándékából szintén belevette magát a Dunába. Ekkor irtózatoss közlelem támadt a mindenáron meghalni akaró ember és a mentésre siető fürdőzők és halászok között. Közül negyed-órát tartott, amíg a fogott, körömmel harcoló embert sikerült az egyik ósnakba beemlíni és kivinni a partra. Itt a félig eszméletlen *Fazekas József* a mentők igyekeztek lecsillapítani. Alig tőrt mághoz *Fazekas*, újabb öngyilkosságot kísérelt meg. Előrántotta zsebkését és fejbeszúrta magát. A szerencsétlen ember kezéből nagynehezen kicsavarták a kést, majd betuszkolták a mentőautóba és elsősegélynyújtás után behallították a budafoki kapitányságra, ahol saját érdekében őrizetbe vették.

Uj foglalkozási ágakból zárták ki a németországi zsidókat. A német birodalmi kormány törvényt adott ki, amelynek értelmében zsidók, mint önálló jogi személyek nem űzhetik a következő iparokat: vagyonörzés, vagyoni vagy személyi viszonyokról való tájékoztatás, földbirtokokkal és telkekkel való kereskedés, ingatlanok és kölcsönök iparszerű közvetítése, ház-és telekintézés, iparszerű házasságközvetítés a zsidók közötti házasságközvetítés kivételével és idegenvezetés.

Vizes gödörbe fulladt egy kisleány. A kiskunmajsai Ányaszóházba pusztán *Gáspár Lajos* és felesége kint aratót a mezőn, miattuk másféleves *Margit* nevű leánykájukat a nagyapa gondjaira bízták. Mig az öreg ember a tanyában tett, zett, a kisleány kiment a tanya melletti vályos gödörhöz s a másfélméteres vízbe fulladt. *Gáspár* éneknek egy esztendővel ezelőt kisljnk is ugyanabba a gödörbe fulladt.

Uj világrekord az Océán átrepülésére

Csodálatos világrekordok korát éljük. Szinte napról-napra születnek olyan teljesítmények, amineknek elérésére az emberiség néhány évtizeddel ezelőt gondolni sem mert volna. A legújabbat most röpitette világra a sajtó! *Howard Hughes* neves amerikai pilóta tizenhét és félóra alatt repült Newyorkból Párisba. Az ut 4600 kilométer s a repülő órákint 300 kilométeres sebességgel ért el.

Howard Hughes az amerikai világiállítás meghívóit vízi szél mindazon országok államfőinek, ahol géppel leszáll. Először a francia köztársaság elnökét kereste föl. S hogy utja jelentőségét emelje, olyan világrekorddal, amely minden eddigit hatalmasan megdöntött.

Hughes lapunk zártakor már a sziberiai Omszkot is elhagyta.

Autókatasztrófa áldozata lett Tisza István unokája. Július 12-én, Békésen autókatasztrófa áldozata lett gróf Tisza József husz éves egyetemi hallgató, gróf Tisza Istvának, Magyarország mártírhalált halt miniszterelnökének lefjatalabb unokája. A gróf autójával Békés község felé haladt, amikor egy kanyarodóban eddig meg nem állapított okból elvesztette uralmát a kormánykerék fölött és az autó nagy sebességgel egy utementi eperfanak rohant. A sportkocsi ízzé-porrá tört és utasát összetört tagokkal, haldokolva emelték ki a roncsok alól a szerencsétlenség hírére odaseregülő falusiak. Azonnal orvost hívtak, de már nem volt segítség, gróf Tisza István legkisebb unokája a községi orvos karjai közt kiszვენedett.

Tűz ütött ki a liftben. Könnyen végeztesse válható szerencsétlenség történt július 6-án, Budapestén a Jókai-utca 7. számú házban. *Zsambok István* 53 éves segédházfelügyelő a ház ötödik emeletén levő celluloidraktár hulladékait szállította le a felvonón. Amikor a lift a harmadik és a második emelet közé ért, kigyulladt. A segédházfelügyelő kiáltószáira a ház lakói összeszaladtak, értesítették a mentőket és a tüzoltókat. *Zsambok István* segédházfelügyelőt a mentők első, másod- és harmadfokú égési sebekkel életveszélyes állapotban szállították a Szent István-kórházba.

Főispánok kitüntetése

A kormányzó *Heéry* Lőrinc dr., Heves vármegye főispánjának a Magyar Érdemrend középkeresztjéhez a csillagot; *Borbély* György, Jász-nagykunszolnok vármegye főispánjának és *Patay* Samu dr., Abaujtona vármegye főispánjának a Magyar Érdemrend középkeresztjét adományozta.

Egy autó beleszaladt egy kiálló gerendába. Különös és a maga nemében páratlan közlekedési baleset történt július 8-án, a délutáni órákban a fővárosi Vilmos császár-ut 78. számú ház előtt. Egy nyitott sportautó, amelynek AD 736 volt a rendszáma, beleszaladt a ház előtt állógó, gerendákkal megrakott szerkebe oly módon, hogy egy kiálló 15 méteres gerenda valóságos kettészelte a sportkocsit. Az autót *Dunke* Tamás 19 éves fiatalember vezette és a kocsi hátsó ülésén dr. *Bokor* Gyula orvos, egészségügyi főtanácsos foglalt helyet. *Dunke* Tamás a főtanácsossal éppen a János-szantoniumba igyekezett súlyosan beteg nagyanyja meglátogatására, amikor a Koháry-utcaiból kifordulva, elvesztette lélegjelentelét és nekiszaladt a gerendának. A szerencsétlenség színhelyén nagy tömeg verődött össze. A mentők azonnal kivonultak és *Dunke* Tamást, akinek arcát szétromosolta a gerenda, életveszélyes állapotban szállították a Szent István-kórházba. Dr. *Bokor* Gyula orvosokat az ijedségen és kisebb horzsoláson kívül baja nem történt.

Négy embert meggyilkolt, hogy házasságához pénzt szerezzen. Borzalmas tömeggyilkosság történt *Novogradek* lengyelországi kerületben. Néhány nappal ezelőt jelentették a szlovén rendőrségnek, hogy *Sivý* erdőkerülő, aki a Szlovénia környező erdőségben lakott, családjával együtt nyomtalanul elűnt. A rendőri nyomozás arra az eredményre vezetett, hogy az erdőkerülő és feleségét agymlökték, két gyermeküknek pedig fejével széthasították a koponyáját. A holttesteket az erdőőr házának padlójára alatt találták meg. Kiderült, hogy a négyzemes gyilkosságot az erdőkerülő saját fiúvéré követte el. Azért vetemedett a borzalmas bűntényre, hogy megkaparintassa fiúvérének kis megtakarított pénzét. Aztán nyomban megházasodott: a szomszéd falu gazdag kocsmárosának leányát vette el. A lakodalom az erdőőr házában folyt le és a vendégeknek sejtelmük sem volt róla, hogy négy holttest felett táncolnak.

Maklary Károly debreceni református püspök halála

Maklary Károly, a tiszántúli református egyházkerület püspöke, július 7-én meghalt. Halála egy napi betegkedés után váratlanul következett be. Orvosi megállapítás szerint ephagygyulladása volt és halálát váratlanul fellépett szívgyengeség okozta. Az elhunyt püspököt felesége, *Kérvény* Anna, három férjezett leánya és két unokája gyászolja.

Maklary Károly református püspök 1876-ban született *Hejőpápin*. Papi vizsgáit Budapestén és Sárospatakon tette le. Segédlelkész volt *Atány* és *Tiszánána* községben és 1901-ben lett rendes lelkész *Ládánán*. 1904-ben *Kunhegyes* hívta meg lelképásztornának. 1934 május 27-én a debreceni Arpád-téri egyházközségnek lelkésze lett. Püspökké 1936 december 16-án választották meg *Baltazár* Dező örökébe.

Maklary püspököt az egész Tiszántúli mély gyászba mellett temették el július 10-én, vasárnap. A temetésen a kormány képviselőiben megjelent *Zsidely* Ferenc vallás- és közoktatásügyi államtitkár. A temetési szertartáson a gyászbeszédet *Ravasz* László püspök mondta. A városi dalárda éneke után megindult a tizezer főnyi menet a köztemetőbe, ahol a város díszirhelyet adományozott az elhunyt püspöknek.

Halál a színházban. Július 8-án este, a fővárosi Royal Színházban az „Ide gyere rózsám” darab előadása közben a nézőtérben hirtelen rosszul lett *Zitcer* Jánosné 40 éves úgynök felesége, aki a Sándor-utca 30. számú házban lakik. Kitérőgatták az előcsarnokba, majd bevitték az inspekciós orvos szobájába, ahol elvezette eszméletét és kevéssel utóbb meghalt.

Tűzvész pusztított egy vasmegei községben. A vasmegei *Gérce* községben a július 11-ére virradó éjszaka nagy tűz pusztított. A tűz *Boros* Sámuel gazdálkodó pajtájában keletkezett és az erős szélviharban oly gyorsan terjedt tovább, hogy hamarosan tizenöt lakóház és sok melléképület borult lángba. Több szarvasmarha és apróállat is elpusztult. Embereleiben nem esett kár. Tizenhat család hájlektalan lett. Az anyagi kár körülbelül 30.000 pengő.

Két repülőgép kényszerleszállást hajtott végre. Július 11-én a reggeli órákban két sportrepülőgép *Szombathely* közelében kényszerleszállást végzett. A gép vezetői és utasai: *Horráth* István, *Bartha* Elemer, *Kapusi* Sándor, *Szalay* József és *Szigetváry* Sándor, súlyosan megsebesültek.

Agyonverte növendékét egy román tanító. A braillai (Románia) ügyesség bünyűgi eljárását indított *Nikolae* Cucean tanító ellen, aki halálra verte *Onosiu* Járán első osztályos tanulóit. A szerencsétlen gyermek holttestét felboncolták és az orvosok megállapították, hogy a fejére kapott ütések okozták halálát.

Játékból — halál. *Bánd*, veszprémeget községben egy *Vajda* István nevű 14 éves fiú játékból kötelel közötti a nyakára és a másik végét a gerendára erősítette. A kábel rászorult a fiú nyakára és megfojtotta.

Földrengés volt az Alföldön

Július 8-án reggel gyenge földrengés futott át az Alföld déli részén. A földrengés fészket egyelőre még nem tudták megállapítani, de hatását több városban észlelték, legerősebben *Oroszában*, *Hódmezővásárhelyen*, *Szegeden* és *Makón*, ahol sok helyütt a butorok megmozdultak, órák megálltak, sőt egy-két kényes is beomlott, de szerencsére súlyosabb kár nem esett. A nem-hazai fészkekből kipattanó rengeteg *Bakton*, *Battonyán*, *Podorlelpen*, *Nagybányahelyesen* és *Tótkomlóson* is érezték.

KIRÁLYTVÁRO KRASZNAHORKA

Irtá CSERNAY ÖDÖN

Kraszna-Horka „büszke“ vára nemcsak azért lehet büszke, még így romladozó állapotban is, mert valaha dacolni tudott minden ellenséggel, de azért is, mert falai közt gyakorta járt vendégségben fejedelmi személyiség. Aranybetűs márványtábla örökíti meg azoknak a helyeknek a dicsőségét, amelyeket koronás államfők megtiszteltek látogatásukkal. Ilyen több van Kraszna-Horkán.

Ezelőtt 50 esztendővel mi, rozsnói diákok is, királyi vendéget vártunk Kraszna-Horka várába. Andrásy Manó grófot, a rozsnói diákok bőkezű patronusát jött el meglátogatni Milán, a szerbek akkori királyi fiával, a nyurga, siheder Sándor trónörökösével, a később oly szerencsétlenül végű uralkodóval, akit feleségével együtt meggyilkoltak az összeesküvők. Az Andrásy-család mindenkor sokkal bőkezűbb patronusa volt Rozsnyó városi két gimnáziumának és egyéb más, kisebb-nagyobb rangú tanintézeteknek, semhogy a tanári kar és az ifjuság kötelességeit ne taltotta volna, hogy részét kivegye a vendéglátó főur bősőséges ünnepelési.

Kivonultunk hát mi is, diákok, az alig kőhajításnyira fekvő Kraszna-Horka várához sorfalat állni és éljenzen. De ott volt ám az egész vidék apraja-nagyja is. Hárskut, Dernő, Betlér, Csucsom, Váralja, Berzete földet szántó, bányászó, erdővédő népe, mert hiszen Rozsnyó város egész környéke abban az időben a nagyvagyonu Andrásy-grófok birtokain talált munkát és teresett nem is nagyon fekete s eléggé puha kenyéret.

Ne gondolja senki, hogy amolyan kivényelt ünnepség volt ez. Sokkal inkább önkéntes megmozdulás. A felnők — akik már politizáltak is és ismerték a világ folyását — kíváncsiak voltak Milán királyra, a szerbek mindig jövedű, mulatók uralkodójára, akit I. Ferenc József, a mi királyunk mindig oly atyailag pártfogolt, akinek halála után örök pihenőhelyt adott magyar földön a krusodali kolostor kriptájában.

Hát bizony gyönyörűséges szép látvány is a Kraszna-Horka büszke vára. Mint valami koronázott cukorsüveg magasodik ki a völgyből, szemben a szilicei fensíkkal, amit a bennszülöttek csak berzetei hegynek hívnak. Három oldalról szinte megközelíthetetlenül meredek, csak a nyegedikről, az erdőkoronázta szomolnokai ut felől, ahol a híres kuruc generálisra, gróf Andrásy Sándorra ágyúztak rá tulajdon gyerekei, kanyargó fel egy kigyózó ut a várba.

Mi, diákok, közvetlenül a várkapu előtt álltunk sorfalat. Szemben velünk ásitottak a régi kuruc ágyuk, a híres, meszezhordó csataki gyök, csövkü messze kinyulik egy 8–10 méteres, alul éles sziklákban folytatódó szédítő mélység fölé. Ezek az ágyuk valaha a falu felé vivő kassai országutat vették célba. Uralkodtak jörfmán az egész rozsnói völgyön. Ma már egészen ártatlan látványosságok voltak, helyettük azonban a várhegy másik oldalán hangos mozsarak durrogtak szakadatlan, míg csak a királyi vendégek meg nem érkeztek és az éljenzés zaja el nem nyomta a mozsárdurrogást.

A magyar vendégek csak a várhegy tövéig jöttek fel kocsin. Onnan tanácsosabb volt gyalog felsétálni. Bizony a tűző napon sokan körülgették az izadó üstöküket. Előljött Milán királyi fűrgén, jökdvűven, két oldalán egy-egy magyar főúr, Andrásy Manó gróf, a házigazda és még valaki. Közvetlenül utánuk jött a trónörökös, a nyurgatermetű Sándor, amolyan magamafajta siheder gyerek, kék kurtanadrágos matrózruhában. Örökösen futkározott jobbra-balra. Az oldala mellett baktató nevelője, a nagyszakállú Risztics és a szintén

szakállas miniszterelnök, Pasics, minduntalan rá-rászóltak, néha helyre is ráncigálták.

Persze, mi diákok — a sürt éljenzés közepette is — csak őt figyeltük. Arra gondoltunk, hogy labdázás közben de jó hasznát lehetne venni ilyen fűrgé, mozgékony fiúnak. Bezzeg ez nem olyan lomha, mint a mi kényelmes iskolatársunk: Matyó Sándor.

Program szerint következett két üdvözlő beszéd. Milán király néhány rövid szóval válaszolt, aztán parolázik a várkapunál az öt üdvözlő urakkal. Mi torkunk szakadtából éljenzünk, a mozsarak pedig durrognak.

Ebben a percben Sándor, a szerbek nagyreményű trónörököse, hirtelen kicsuszik a kisérői közül és oda megy a meredek fölé ásitó kuruc ágyukhoz. Nézegeti az elsőt, átlép rajta, aztán vizsgálja a másodikat, közben veszedelmesen közelíti a meredek széléhez, úgyhogy egy véletlen félrelépés hiányzik csak — és a szerb trónörökösöt összezuozott tagokkal valahol a várhegy tövében szedték volna össze.

Az utolsó pillanatban vette a dolgot észre a nagyszakállú Pasics, akit később Balkán eszének neveztek el és utána szaladva a királyi csemetéknek, azt galléron ragadta s kivonszolta az ágyuk közül. Pár pillanat múlva a néhány lépésnyire álló felséges apa is ott termelt, de a legnagyobb csodálkozásunkra nem igen ölelte keblére megmentett fiát, hanem egy gyöngéd háthavagással és fülhúzással, továbbá néhány erőteljes szerb szóval, úgy látzik, lehiggasztotta teljesen annak urgádozó kedvét, mert aztán ő is tempósan, nyugodtan bevonult Kraszna-Horka várába, ahol a vendégeket királyoknak való reggeli várta.

Szegény Milán király, s Sándorka, a későbbi szerb király, hol vagytok ti már? Kraszna-Horka büszke vára azonban a megszállott Felvidéken ma is áll és bizonyára a maga büszke szépségében vár újabb királyi vendégeket...

Megfejtelt közmondások

Ki korán kel, aranyat lel. (A meglelt aranyat pedig az vesztette el rendszerint, aki nem fektüd te idejében.)

Alma nem esik messze a fájától. (Csak a ferges alma hull a falá, az érettek gondosan szedik le s okos gazda kezéből messze elkerülhet.)

Találja ki!

SZÁMREJTVÉNY

18, 10, 17, 12
= 5, 6, 20
= 26, 25, 14, 29, 32, 10, 2
7, 23, 22, 10, 27, 28, 8, 4, 2, 9, 11,
16, 15, 23, 9, 13, 3
30, 31, 21, 31, 22, 13, 32
19, 23, 24, 8
1, 2, 12
1—32

A levelezőlapra irt megfejtelt a Vasárnap szerkesztőségének címére (Budapest, V., Bátorhy-utca 24.) kell küldeni tíz napon belül. Elkésve érkezett megfejtést nem veszünk figyelembe. Jutalom:

néhány értékes könyv.

Kiosztjuk olyan olvasóink között, akik a rejtvényt helyesen fejtik meg, előfizetőiknek tagjai és előfizetési díj-hátralékaik nincsen.

A Találja ki! helyes megfejtését és

A mi költőink

Balatonba nem vethetünk...

A kedvemért megtennéd-e rózsám.
Eljőnnél-e feleségül hozzám?
Megéltünk mi, ottan, a víz hátán,
Kevésből is, a Balaton partján.

Balatonba nem vethetünk búzát.
A galambom dalban kapta jussát.
Hálót vetünk... barlóra nem járunk,
Balatonon lesz az aratásunk.

GYUTAY ISTVÁN
(Magyarszerdahely)

Nyári reggel

Ébred a táj, közeleg a reggel.
Dalt zeng egyre madár fönt a légben.
Harmatepp fénylik a virágszirmon.
Harangszó röppen végig a tájon.
Szépséges nyár-reggel, méhe-szongás,
Rovardöngés, munka, sürgés, forgás.

Oh, mennyi fájdalom a szívembe,
A madárdal a szívem beszéde.
A csillogó harmat szemem könnyje.
Szóló harangszó lelkeim zenéje.
A sok forgás és munka közelembe:
Életem szépsége, nyári reggele.

MAJZIK MÁRTON
(Mesterszállás)

Öregfiu, előre nézz!

Öregfiu, előre nézz!
Ne bánatson semmiféle vész!
Ugyis egyre megy itt minden:
Akár his vagy, akár vidám,
Ahhoz másnak köze nincsen.
Kétség verembe sose ess!
Mert ha lelked végbucsuat vessz
Itthagyni árva testedet:
Még csak azt se mondhatod el,
Hogy néha volt egy ünneped.
Lásd, nekem már semmi se fáj:
Se nő, se barát, se szép táj!
Nyugodt és deris bölcs vagyok,
Ki reménység és hit nélkül
Várja a titkos holnapot.
A napokat csak pergetem.
Sohasse könnyes a szemem.
Nekem már minden egyre megy:
Akár róza, akár kóró
Leng az életem felett!

KUNFÖLDY JÁNOS
(Kiskőrös)

Tamulj, fiam, légy okosabb apádnál! (De ne magad állapítsd meg, hogy okosabb vagy-e. Apád mondja, akkor magad is elhiheted.)

Szólj igazat, betörök a fejed. (Nem mindig. Néha a sarkadra lépnék, vagy a bokádra is ütnek. Azt a szót tartsd legjobban vissza, amelyek legszívesebben elhagyná az ajkadat. Sok emberben fogsz győzedelmeskedni.)

Egy kis apróság

A legnagyobb magyar gróf, Széchenyi István gróf, Olaszországban járt és elvitte magával a János inast is. Egy alkalommal, mikor sokat lát-tak Olaszországtól, megkérdezte Széchenyi:

— No, János, hát hogy tetszik neked ez a Taljánország?

— Nagyon jól, méltóságos gróf ur,

— És micsoda nevezetességei tün-tek fel nekünk leginkább?

János hallgat.

— Hát nem találz semmi nevezet-teset ebben a szép országban?

— Nem én, méltóságos gróf ur.

— Ugy hát, akkor itt is minden olyan, mint otthon minálunk.

— Igen, méltóságos gróf ur.

— De János, gondolkozzál csak egy kicsit, igazán nem láttál semmit, ami más itt, mint minálunk.

Sokáig törte fejt János, egyszerre csak elneveti magát és mondja:

— Igen, tudok valamit.

— No és mi az?

— Könycörgöm alásán, nem szeret-nék Taljánországban számár lenni, mert ezelől itt jobban ütök, mint minálunk.

A német falusi nép is a városba özönlik

Göring német tábornagy, akit Hitler vezér és kancellár a négyéves terv végrehajtásával bízott meg, a birodalmi pénzügyminiszterrel és a birodalmi érlemezési miniszterrel egyet-értésben rendeletet adott ki a falusi népesség védelmére. A rendeletnek az a célja, hogy megakadályozza a falusi népességnek városba özönlését. A rendelet értelmében annak a falusi házastársnak, aki az államtól házassági kölcsönt kapott és a kölcsön felvételétől számított tíz évig megszakítás nélkül mező- vagy erdőgazdaságban dolgozott, nem kell visszafizetnie a házassági kölcsönt. Ezenkívül falusi férfiak és nők a házassági kölcsönön kívül berendezési kölcsönt is kaphatnak, ha a házasságkötés előtt öt évig megszakítás nélkül mező- vagy erdő-gazdaságban dolgoztak. Ez a berende-zési kölcsön fejenként 400 márkát tesz ki. Végül 400 márkáig terjedő berendezési támogatást kaphatnak minden öt évben, ha ezalatt az idő alatt megszakítás nélkül mező- vagy erdőgazdaságban dolgoztak.

IGAZGYÖNGYÖK

Megcáfolatlan igazság, hogy senki nem tölti be helyét rosszul, aki ismeri saját tehetségét.

Minden embernek kétféle nevelésre van szüksége: egyik, melyet az emberektől tanul; másik, amelyet önmaga ad magának. S ez az utóbbi a fontosabb.

Nincs hatalom sem égen, sem földön másban, mint kizárólag a—meggyőződésben.

— Maga vak is, benn is, szegény ember?

— Sajnos igen. Tetszik tudni, manap-nág olyan rosszak a gazdasági viszonyok, hogy egy testi hibából már nem lehet megélni.

eredményét a 32. számban tesszük közzé.

A 26-ik számban közölt Találja ki! helyes megfejtése:

A leghosszabb ideig a Sarkokon süt egyfolytában a Nap; itt fél-éven át tart a nappal.

A kérdésre mindössze tíz előfize-tőnk küldte be válaszát.

Könyvjutalmat nyert:
Nagyiglói Sándor (Kiskunhalas).

A Németországban és Dániában tartózkodó magyar gazdajfjakhoz!

Kedves fiatal gazdajfjak! Értseitek benneteket, hogy a napokban Németországba és Dániába utazom és ott tartózkodásom ideje alatt találkozni fogok veletek. Hogy mivel, mikor és hol találkozom, levelezőlapo-

fogom közölni veletek, kellő időben. Legközelebbi viszontlátásig szeretettel üdvözlő mindenyajátókat!

Teólyges István dr. ügyvezető-igazgató

Kérdés: Kötéles vagyok-e a nyers v. vendélteljesítésre a gyulajfáron kívül, bérben bírt házom, illetve annak egész telke előtt az utcát teljes szélességben, tehát a kocsitól is saját költségemen hetenként egyszer vagy többször felszárítani? (B. S., Héves) — Felelet: Az utcát tisztartására kötelezőekben a lakosok kötelessége, még pedig oly formában, hogy mindenki a háza előtt hetenként egyszer az utcát köztisztviselővel együtt felszárítja.

Kérdés: Kukoricakóró leszántva trágya helyett jó-e, vagy kukorica műtrágya? (V. M., Hercegszántó) — Felelet: Kukoricakóró összehajrva és alszántva a talaj humuszartalmát növeli, de fontos, hogy alszántása a nyáron vagy ősz elején történjen és abba a földbe csak trágyaszal kerüljön vetőmag. Teljes trágyázó hatás elérésére a kukoricaszár utáni, mint a szalma, műtrágyákkal mindig pótlendő. A műtrágyák egyhárom részét a kukoricakóró alszántásával egyidejűleg juttassuk a talajba. Zöld kukoricát (csalamladé) loobb felvetni, mert ennek tápértéke jelentéktelen, trágyadérte ellenben nagyon csekély.

Kérdés: Feltesznek-e tejjelcsonkolt aranykalászos gazdát? (N. Gy., Nagytölgy) — Felelet: Tejjelcsonkolt aranykalászos gazdákat csak kivételesen vesznek fel. A tanfolyamot a keszthelyi gazdasági akadémia rendezi. Kérdéseire vonatkozólag az akadémia igazgatójától vagy felvilágosítást kaphi, erre az igazgatóságot is már felkértük.

Kérdés: Hova forduljunk hidegvérű lötenyestési ügyben? (N. O., Nagyszékely) — Felelet: Intenzívnek kérvényt a földmivélségi miniszteriumhoz s a kérvény másolatát küldjük be a Falu-Gazdaságvetéshez. A Szövetéség majd közbenjáró kérvényük kedvező elintézésére érdekben.

GABONATÖZSDE

Készárúpiac. Buza 77 kg-os tiszavideki 20.25-20.55, 78 kg-os 20.45-20.75, 79 kg-os 20.65-20.95, 80 kg-os 20.75-21.05, felsőtiszai 77 kg-os 20.20-20.50, 78 kg-os 20.40-20.70, 79 kg-os 20.60-20.90, 80 kg-os 20.70-20.95, dunatiszai 77 kg-os 20.35-20.60, 79 kg-os 20.55-20.80, 80 kg-os 20.65-20.90, rozs pestvidéki új 16.20-16.30, más származású új 16.30-16.40, takarmányrápa új 15.50-16, zab elsőrendű 18.90-19, középminőségű 18.75-18.90, tonteri tisztavízű és egyéb álmásokról 18-18.20 pengő mm-ként. Határidőpiac. Tonzeri júliusra 17.75-17.70, augusztusra 16.80-16.90, szeptemberre 16.55-16.58 pengő 100 kg-ként.

Legújabb szabadalmu dugattyú nélküli gyúlműcsaparmetező készülék

Nincs benne bór, gumi, sem fémugattyú. Nem romlik, nem kopik, szerzem nélküli, szabad kézzel szétszedhető. Használható bármilyen edényből, vagy hátfűtőnyelvből, utóbbi esetben egy rossz permetezőgéppel tártálya is alkalmas; belül ónozza is kapható. Kérjen díjtalan leírást a „Vasárnap”-ra való hivatkozással.

Gyártja: Takács Károly ny. MÁV előjáró. BUDAPEST, VI. Kecskés-utca 28. Telefon: 2-906-79.

Nyomatott az Europa Irodalmi és Nyomdai Részvételársaság körförgőjén. (Igazgató: Schmdiek Tibor dr.) Budapest, Ó-utca 12.

Baronfi és tojás. Élő baronfi: Tyuk 200-350, csirke rántalul 90-160, sütni való 150-250 fillér darabonként. — Leölt baronfi: Tyuk 120-200, csirke rántalul való 240-320, sütni való 240-300, ruda élde 150-200, lud hízott 130-150, élde 160-200, libamáj, nagy 500-900, kicsi 300-600 fillér kg-ként. Teatofás 10 darabig 7-9, főzőtojás 6-7, apró 6-7.5 fillér darabonként.

Fűszer és egyéb. Paprika, édes nemes 540-600, félédes 400-480, rózsás 300-380, mák, kék 180-200, pergett méz 160-180, kőmennygám 200-300, házi-zsappan 56-96, szin 96-120 fillér kg-ként.

Zöldész. Sárgrépa 4-16, petrezselyem 4-20, zeller 2-10, kalarabé 1-4, karfiol 20-80, vöröshagyma makói 14-20, fokhagyma 10-20, fejeskáposzta 6-12, savkajszó 10-20, keltkajszó 6-12, feleassalga 4-10, tojma 30-190, burgonya újdonság 10-14, tömör csipkegomba 120-200, szegfűgomba 80-120, étel vargánya 100-200, szárított 200-500, uborka, kovászolnivaló 20-36, nagy salátának való 16-36, zöldpaprika, apró hegyes 1-3, nagy, tölteni való 4-20, rék, főző 4-10, paradicsom újdonság 120-280, konzerv 40-60, vajbáb 14-24, zöldborsó hüvelyes 24-50, sóska 16-28, paraj tisztított 30-50, jánosnapri retek 6-14 fillér kg-ként. Hónaposretek oszomónként 4-12, zöldtengeri darabonként 8-12 fillér.

Gyümölcs. Alma 52-90, körte 72-140, aszaltszilva 180-190, szilvaizé 120-160, gyümölcsíz 120-800, cseresznye fekete 76-150, piros 70-160, sárga 56-80, meggnyagyszűz 70-140, kizsennű 60-120, kajszájnark 72-160, őszibarack újdonság, nem magzaváló 80-240, ribizli 52-80, kőszőlő 30-88, málna 100-140, zöldbója 40-80, dióbel 380-480, mogyoróbél 280-340, héjazott mandula 480-960 fillér kg-ként.

Idegen pénzek vételi és eladási ára 1938 július 13-án. Az első szám az az összegzet jelenti, amelyet kapunk a banktól akkor, ha eladunk idegen pénzt. A második az az összegzet jelenti, amelyet nekünk kell a banknak fizetni, ha idegen pénzt vásárolunk. Száz pengőnél többre kerül száz darab: Angol font 16.05-16.85; dollár 337.30-341.50; kanadai dollár 332-337; holland forint 185.80-187.80 pengő. — Száz pengőnél kevesebbre kerül száz darab: Cseh korona 9-11.50; lengyel zloty 60-61.40; szerb dinár 7.15-7.70; francia frank 9.15-9.55; román leu 2.80-3; bolgár leva 3-3.60; olasz lira 16.90-17.90; svájci frank 77.10-78 pengő. Ezekhez az árákhoz még a Magyar Nemzeti Bank által megállapított hivatalos felárak járulnak.

Szertésvásár. Szertésértés a 90-98, IIa 86-88, IIIa 70-85, angol tőkésértés 94, exportzsír 160, felsértés szalonnával a 124-126, felsértésűs IIa 128-130, sózott szalonnával 3 drb-os 132-136, hátszalonna 28 kg-os 138-140, háj 150-154, belső zsír Ia 145, IIa 188, sertésbelsőzsír 60-70, sertésbél 60-70, pórtörtyű a 150-160, IIa 26-30 fillér kg-ként.

Zsír és szalonna. Szalonna, olvasztani való 136-156, sózott 150-190, füstölt 170-190, háj 160-172, tepertő 160-220, sernézsír helybeli 160-176 fillér kg-ként.

Gyapjú. A gyapjúpiacra meglehetősen előrehaladt a forgalom, mert a termékek mintegy 80%-a már zardát eszerli. Az árak a világpiacon helyzetnek megfelelően végig változatlanok maradtak, csupán az utolsó napokban lehetett a külföldi piacon mintegy 5%-os javulást érelni.

Nyersbőr. Marhabőr, 40 kilónál nehezebb, magyar 80-85, tarka 90-95, a 40 kilónál könnyebb marhabőr 10 fillérről olcsóbb. Tarka bikabőr 35 kg-ig marha bórban, 36-40 kg-ig 20%, 41-50 kg-ig 20%, 51-60 kg-ig 30%, 60 kg-on felül 40% levonással. Borjubőr, hosszalúbbal 110-120, rövidalúbbal borjubőr 120-135, merinó juhbőr, zöldszuliban 60-70 fillér kg-ként. Mészárosbőr darabonként 10-11 pengő, kisebb löbörért 10-20%-kal kevesebbet fizettek.

Borpiac. A borpiac továbbra is szilárd. Eladások kommerborokban, alföldi kistermelőknél 1-2-2 filléres. Malland-fokonykenti alapon jönnek létre. Jobb minőségű borok ára most is 30-40 fillér. Szesz és szeszitalok. A szeszitalok a múlt héten az összes szeszfelhasználóval tartozatlan áron jegyezték. A gyúlműcsaparmetező készülék piacán élénk vételkedés a gyér kínálatok folytán a forgalom változatlan szilárd árszín, kisebb tételekre szorított. Törökpálinka 3.30-3.40, scprópálinka 3.30-3.40, szilvápálinka 5. barackpálinka 6.30, borpalánt 3.70-3.75 pengőig terjedő áron kelt el. Az árak 10.000 literfokonykenti III. állázat szerint +3% forgalmi adó értendők.

Halpiac. Harsa, nagyszag szerint 280-450, csuka 140-240, ponty 140-200, káráz 120-140, compó 120-140, keszeg 40-70 fillér kg-ként. Rák darabonként 8-60 fillér.

deinket". 17: „Köszeg”. Jambrits Lajos ny. polgármester előadása. 17.25: Hanglemezek. 18.20: „A vendégház Szege”. Követés az ünnepi játékok előkészítéséről. 18.55: Magyar nóták. Előadja Cseleány József és Fazekas Mária. 20.30: Dohnányi Ernő zongorázik. 21.15: Németnyelvű előadás. 21.35: Katonazene. 23.10: Jazz.

SZERDA, VII. 20. 12.05: Enekegyezés. 13: Hanglemezek. 16.15: Diákféltára. 17: „Az ifjúság munkája a legfontosabb”. 17.30: Cigányzene. 18.30: „Szent Jeromos”. Balogh József előadása. 19: Ének, zongora. 19.30: „Marconi”. Rádiójáték. Irta Csanády György. 21.45: Szalonzene. 23.10: Cigányzene.

CSÜTÖRTÖK, VII. 21. 12.05: Rendőrzene. 13.30: Cigányzene. 16.15: „Nyári asztal”. Magyar Élek előadása. 17: Tánccene. 17.45: „Katalizmus a francia irodalomban”. Eckhardt Sándor dr. egyetemi tanár előadása. 18.15: Zongora, ének. 19.20: „Séta Geszejben”. Követés a tájcselősárról és népműveléséről híres, szünnyarvéri településről. 20.05: Szalonzene. 20.30: Kültügyi negyedóra. 21.30: Hírek, időjárás. 21.40: „Rizioletto”. Opera három felvonásban. Zenéjét szerezte Verdi.

PÉNTEK, VII. 22. 12.05: Hegedű, ének. 13.30: Szalonbél. 16.15: Diákféltára. 17: „A kisebbségi panasz”. Szász Zsombor előadása. 17.30: Szalonzene. 18.30: „Utazás a Dolomítokban”. (Felőlvásás.) 19: Cigányzene. 20.15: Hírek. 20.35: Magyar költők mezenésített versel. Eysen Irén előadása. 21.20: Vondogézes. 22.20: Németnyelvű előadás. 22.40: Hangverseny.

SZOMBAT, VII. 23. 12.05: Cigányzene. 13.30: Hanglemezek. 16.15: Harsányi Gizzi mesél. 17: Munkásféltára. 17.30: Jazz. 18.15: „Mit üzen a rádió”. 18.45: Szalonzene. 19.30: „Majolász költők”. Szécsi Ferenc előadása. 20: „A geskák”. Operett három felvonásban. 21.30: Hírek, időjárás. 22.10: Cigányzene. 23.10: Hanglemezek.

Budapest II.

Vasárnap, VII. 17. 12.25: Cigányzene. 15: Tánccene. 18.05: Cigányzene. 18.30: Előadás. 19.20: Jazz. 19.40: Előadás. 20.35: Hanglemezek. — Hétfő, VII. 18. 18.45: Felolvasás. 19.40: Hangverseny. 20.30: Felolvasás. — Kedő, VII. 19. 19: Mezőgazdasági féltára. 19.30: Hangverseny. 20.30: Versek. 20.50: Cigányzene. — Szerda, VII. 20. 18.30: Tánccene. 19: Előadás. 19.30: Hangverseny. Csütörtök, VII. 21. 18.30: Előadás. 19: Hanglemezek. 20.30: Cigányzene. — Péntek, VII. 22. 19: Előadás. 19.30: Operett-részletek. 20.45: Jazz. — Szombat, VII. 23. 17.45: Előadás. 18.15: Jazz. 18.45: Mezőgazdasági féltára. 19.35: Szalonzene. 20.25: Hangverseny.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénzek: 1 darab egykoronás 37.5 fillér; kétkoronás 75 fillér; ötkoronás 1 pengő 97 fillér; régi egy forintos 1 pengő 91 fillér. 14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 20 fillér. Szinárany kilogrammja 5800 pengő; Szinezüst kilogrammja 96 pengő.

Vásárok jegyzéke

Vasárnap, VII. 17. Állat- és kirakóvásár: Gyula. Ló, marha- és sertésvásár: Baja. Ló, marha- és kirakóvásár: Cegléd. — Hétfő, VII. 18. Állat- és kirakóvásár: Heves, Kecskés, Tokaj, Vámosmikola (bizonytalan). Véménd. Ló, marha- és kirakóvásár: Cispkerek, Komáromváros, Nagyatád. Kirakóvásár: Tatabánya. Ló- és kirakóvásár: Tiszkvár. — Kedő, VII. 19. Állat- és kirakóvásár: Salgótarján. Ló, marha- és sertésvásár: Szobathely. Ló, marha- és kirakóvásár: Tamási. Lóvásár: Vajszló (bizonytalan). — Szerda, VII. 20. Állat- és kirakóvásár: Hosszúhetény, Szakszentmárton. Ló, marha- és kirakóvásár: Böbönye. Ló- és kirakóvásár: Körmend. Sertés- és kirakóvásár: Rudabánya. — Csütörtök, VII. 21. Állat- és kirakóvásár: Marcali, Pátka. — Péntek, VII. 22. Állat- és kirakóvásár: Hódmezővásárhely, Veszprém. Ló, marha- és sertésvásár: Aszófő. Ló, marha- és kirakóvásár: Mike. Marha- és sertés- és kirakóvásár: Szentgotthárd. — Szombat, VII. 23. Állat- és kirakóvásár: Hódmezővásárhely.

KIADÓTALAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVES SZÖVETSEG FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.